

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

50
ПАРА
(ДИНАРА)
1952

Година XXVIII

БРОЈ 821

23. септембар 1967.

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

КАПЕТАН

Кејт

ДЕЈВИДОВ НАИЛАЗАК СПАСАО ЈЕ КЕЈТ ОД ТОМА АЈКУЛЕ КОЈИ ЈЕ ПОБЕГАО С БРОДА.

АЈКУЛА ЈЕ ЗАПРЕТИО
ДА ЋЕ МИНИРАТИ
УЛАЗ У ПЕЊИНУ!
МОЖЕ ЛИ...?

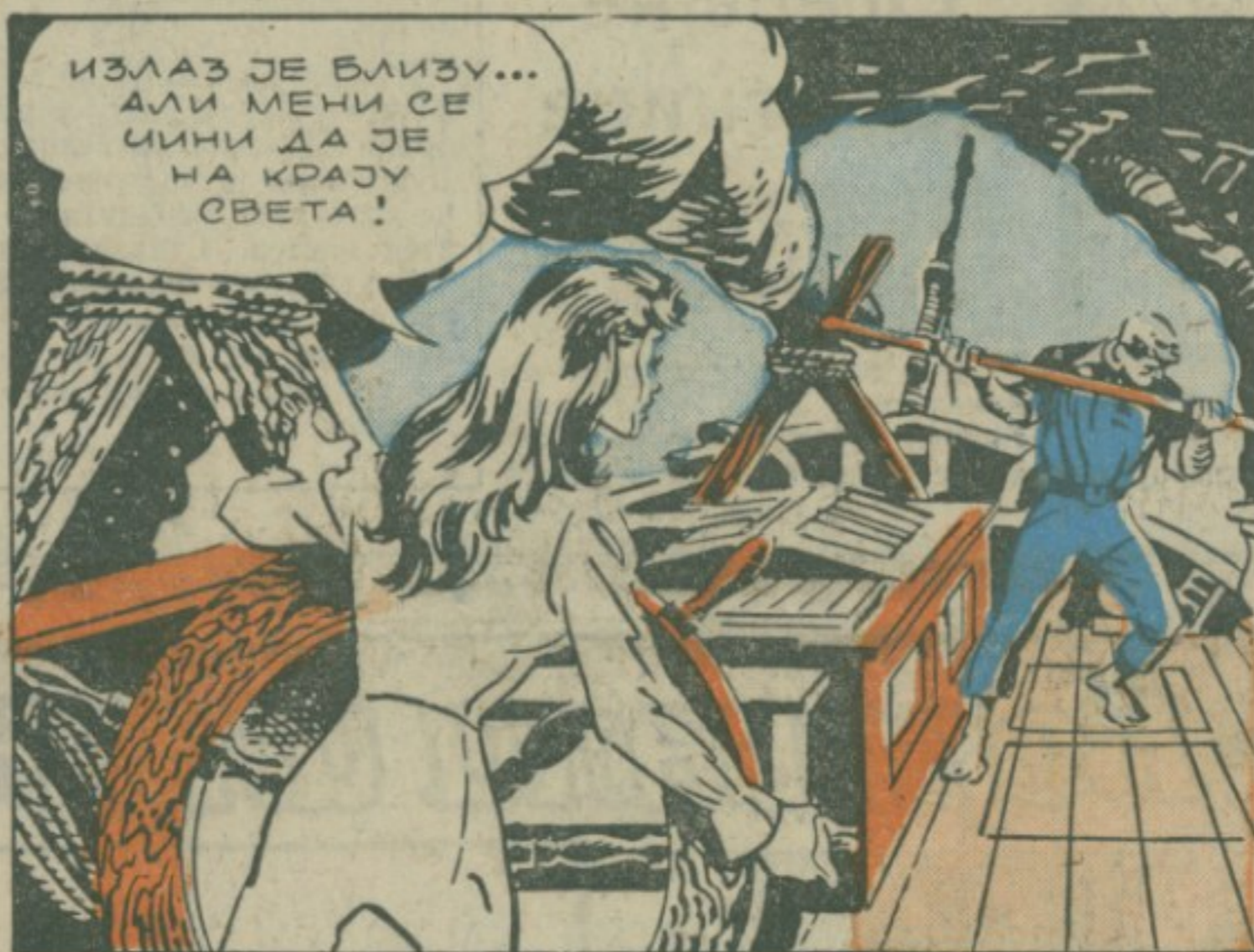
СИГУРАН САМ
ДА ЋЕ ТО ПОКУШАТИ!
САМО СЕ НАДАМ
ДА ЋЕ НАС СТРУЈА
ИЗНЕТИ ОДАВДЕ
ПРЕ НО ШТО СЕ
ТО ДОГОДИ!

ФИТИЈО ГОРИ...
ЈОШ САМО
МАЛО...

ИЗЛАЗ ЈЕ БЛИЗУ...
АЛИ МЕНИ СЕ
ЧИНИ ДА ЈЕ
НА КРАЈУ
СВЕТА!

ЈОШ САМО
НЕКОЛИКО
МЕТАРА!

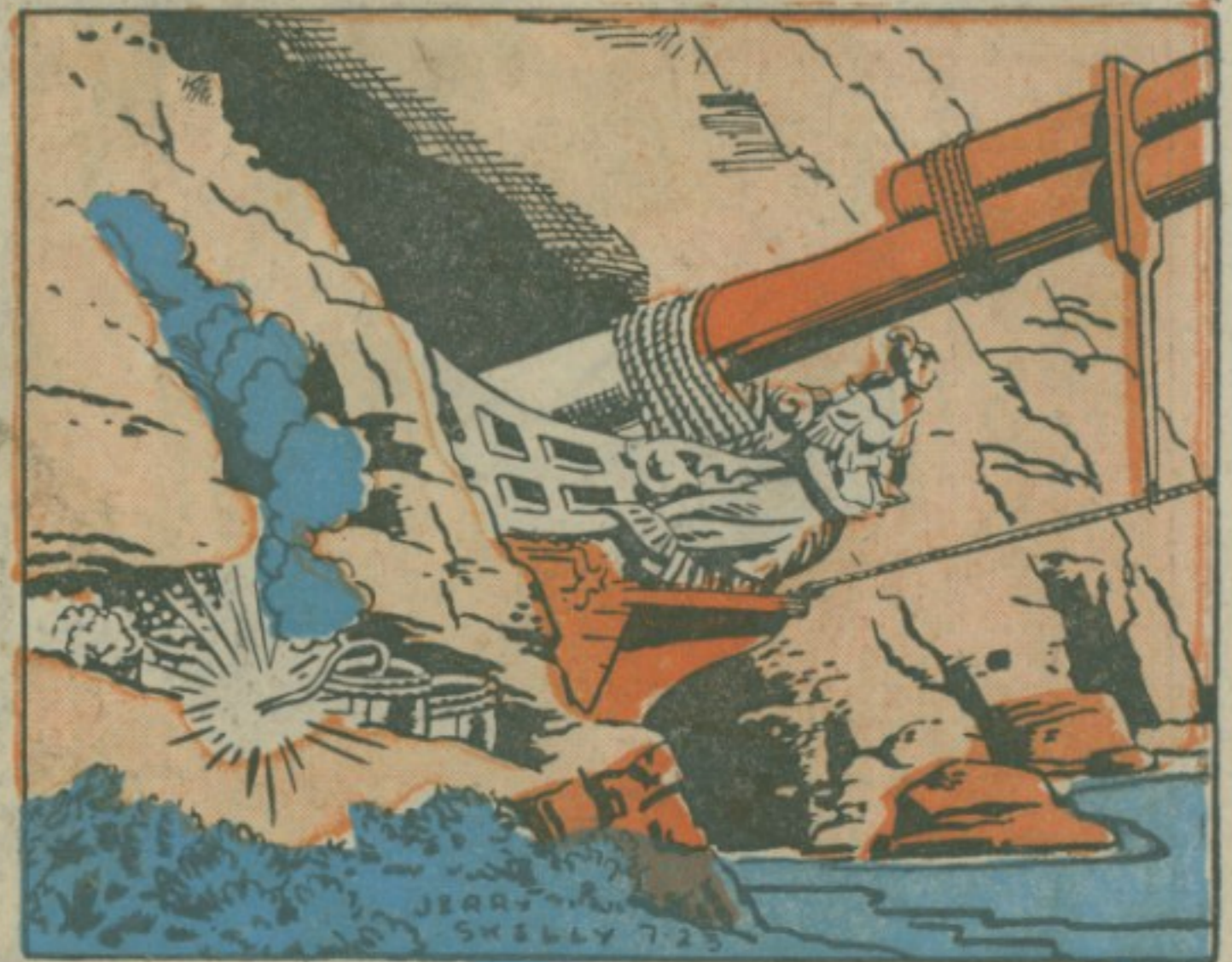

НИ ТРАГА
ОД АЈКУЛЕ...
МИСЛИМ
ДА ЋЕМО
УСПЕТИ!

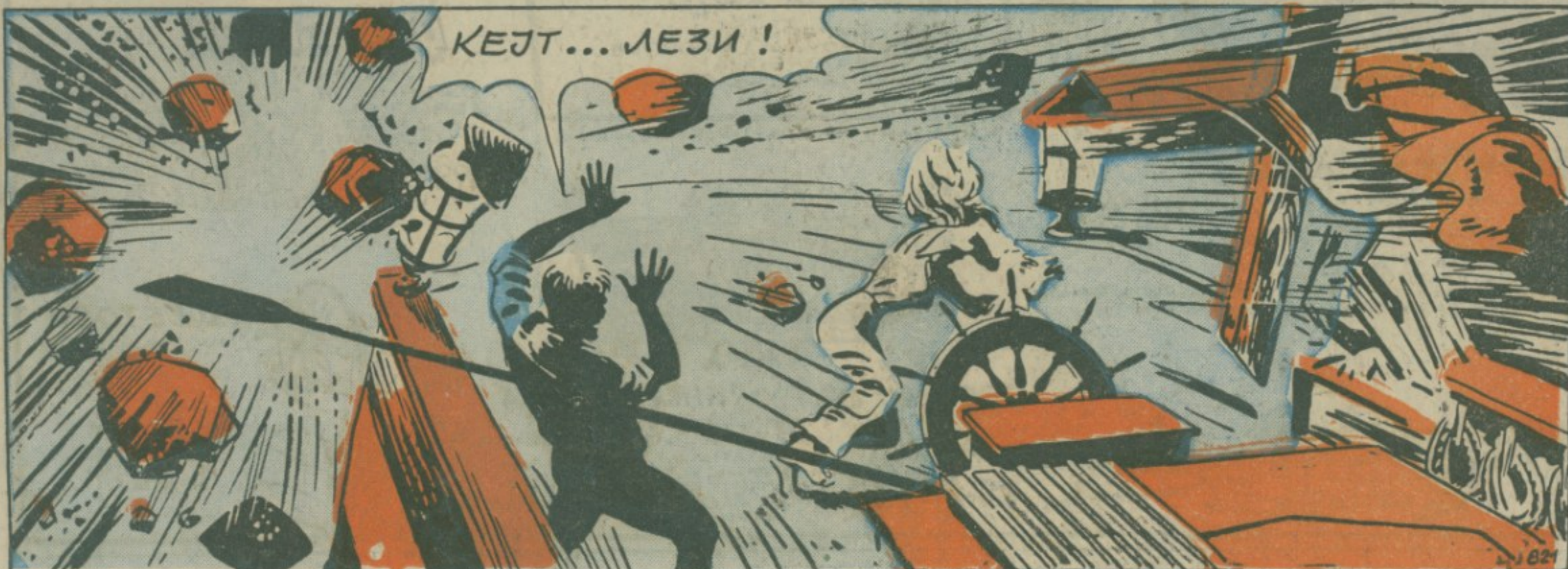
МОЖДА ЈЕ САМО
ПРЕТИО... ДА НАС
ЗАПЛАШИ!

ФИТИЈО
ЈЕ ГОРЕО
ВЕЛИКОМ
БРЗИНОМ
ПРИБЛИЖАВА-
ЈУКИ
СЕ ОПАСНО
БАРУТУ.
ДЕЈВИДУ
И КЕЈТ
ЧИНИЛО СЕ
ДА ЛАЂА
ВИШЕ
И НЕ ИДЕ
ВЕА ДА СЕ
ЗАУСТАВИЛА
ТУ НА
ИЗЛАЗУ
ИЗ ПЕЊИНЕ.

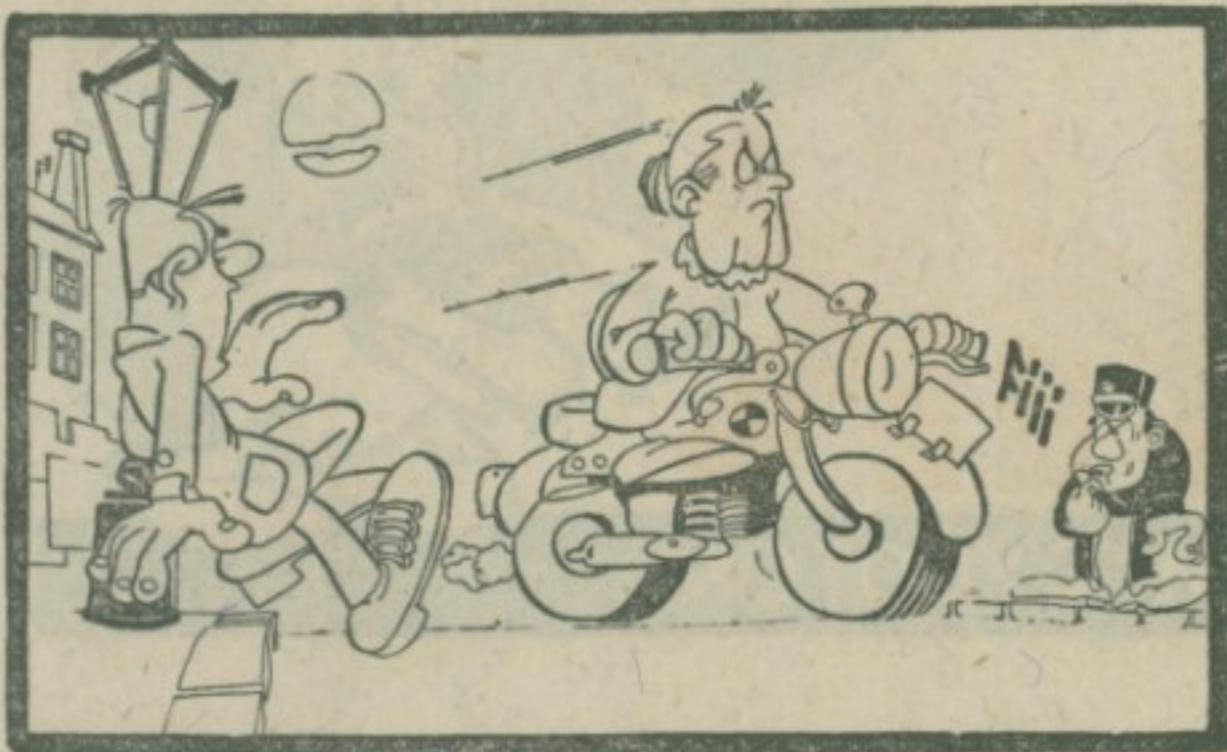
КЕЈТ... ЛЕЗИ!

У ОВОМ
БРОЈУ:

НОВЕ
АВАНТУРЕ
ГУСАРСКОГ
КАПЕТАНА
ДЕНИСА

МЛАДЕ БАКЕ

За једно такмичење у гњурању, које је било организовано у Бризбејну, у Аустралији, пријавило се 83 учесника. Услови такмичења су били: да се за одређено време, без икаквих гњурачких помоћних средстава, с дна мора донесе што више шкољки. Победила је извесна Џенифер Кумбс. Тек приликом додељивања награде дознало се да срчана победница има 58 година и читаво туце унучади.

На дан прославе њеног осамдесетог рођевдана Терез Елгано из Буенос Аиреса дозволили су њени укућани да се мало провоза мотоциклом једног од унука јер је то годинама прижељкивала. Далеко, међутим, није стигла. Већ после неколико километара старицу је зауставио и несвакико казнио један саобраћајач због — пребрзе вожње.

У аустралијску луку Дарвин упловила је недавно мала јахта која је, кренувши из Енглеске, срећно пребрдила бурни Атлантик и Индијски океан. Посада јахте-једрилице састојала се искључиво од чланова породице Коле којима је командовала деведесетдогодишња бака Емилија. Репортерима окупљеним на палуби старица је изјавила да уопште не схвата због че-

га се људи чуде њеном пуцештвију: она веома воли море, нарочито када је узбуркано и поиграва се јактом као лоптом.

»Стручњак« за лептирове

Скупљате лептирове и радо бисте своју збирку обогатили са неколико ретких приме-

рака? До пре неколико седмица било је довољно да се обратите писмом мистериу Џону Путремију из Торонта, у Канади, па да убрзо добијете дивног препарираног лептира. Баш тај лак и једноставан начин прибављања ретких примерака за којима иначе треба трчати по Африци или Јужној Америци, побудио је сумњу стручњака. Заинтересовала су се за методе познатог „природњака“ и утврдили да је он само вешт фалсификатор који је уз помоћ пудера, лепка, маказа и још чеких ситних реквизита изванредно спретно од обичних лептирва „израђивао“ ретке примере које је за крупне своте продавао колекционарима.

ШАЉИВИ ФАЛСИФИКАТОРИ

Берлинска полиција открила је недавно да по граду кружи фалсификован човак. Стручњаци су утврдили да су новчанице од 50 и 100 марка веома успешно фалсификоване али да се у једној „ситници“ знатно разликују од оригинала. Наиме, текст штампаних ситних словима који на правим новчаницама гласи „Закон кажњава оне који израђују и растурају фалсификован новац“ на лажним је „нешто“ допуњен: „Закон кажњава оне који израђују и растурају фалсификовани новац, само их тешко хвата. Ха, ха, ха!“

Осећајне хоботнице

Аустралијски стручњак за рибе Џејмс Ивет, који је и велики љубитељ подводног риболова, тврди да су циновске хоботнице веома осећајне животиње које имају потребу за нежношћу. „Ако купач или гњурац случајно упадне међу краке једног од ових морских

страшила не треба да се уплаши — саветује овај стручњак. — Довољно је да нежно помилује кожу хоботнице и она ће га пустити.“

Да ли је и колико пута испробао овај рецепт — Ивет ништа не каже.

ТЕЖАК УСЛОВ

Аустралијанац Џон Стивен прочитао је у новинама да је један пас седећи на столицу за путничке путовања авионом Луфтханзе од Сиднеја до Франкфурта по трипут вишој тарифи.

Огорчен због тога упутио је отворено писмо том дневном листу захтевајући исто право за људе, у првом реду за себе лично.

У свом одговору, објављеном у истом листу у рубрици „Писма читалца“, Луфтханза је изјавила да ће врло радо испунити захтев мистера Стивена али под условом — да заузме онолико места колико један мали пас и — да се ди на крилу своје господарице.

АНЕГДОТЕ

ЦАРСКИ ПУТЕВИ У ГЕОМЕТРИЈИ

Интересујући се за геометрију египатски цар Птолемеј I упитао је великог математичара Еуклида:

— Није ли могуће да се геометрија савлада на неки лакши начин?

— Царских путева у геометрији нема — одговорио му је на то Еуклид.

МОЖЕ, КАКО ДА НЕ!

Познати глумач Дервиент играо је у берлинском позоришту насловну улогу у Шекспировом комаду „Ричард III“. Али кад је он изговорио: „Коња! Коња! Дајем царство за коња!“ — са последње галерије чуо се узвик:

— А зар магарца не би одговарао?

— Одговара! Како да не! Силазите доле! — спремно га је дочекао Дервиент.

УВЕК ИМА ПРАВО

Један познаник сrete Алберта Ајнштајна и рече му:

— Ви бисте безусловно требало да купите нов сако, јер тај се много похабао.

— А зашто? — упита га Ајнштајн. — У овом граду ме нико не познаје.

После извесног времена они се поново среташе. На Ајнштајну је био онај исти сако. Познаник му поново рече да купи нови сако.

— А зашто? — рече Ајнштајн. — Овде ме свако познаје.

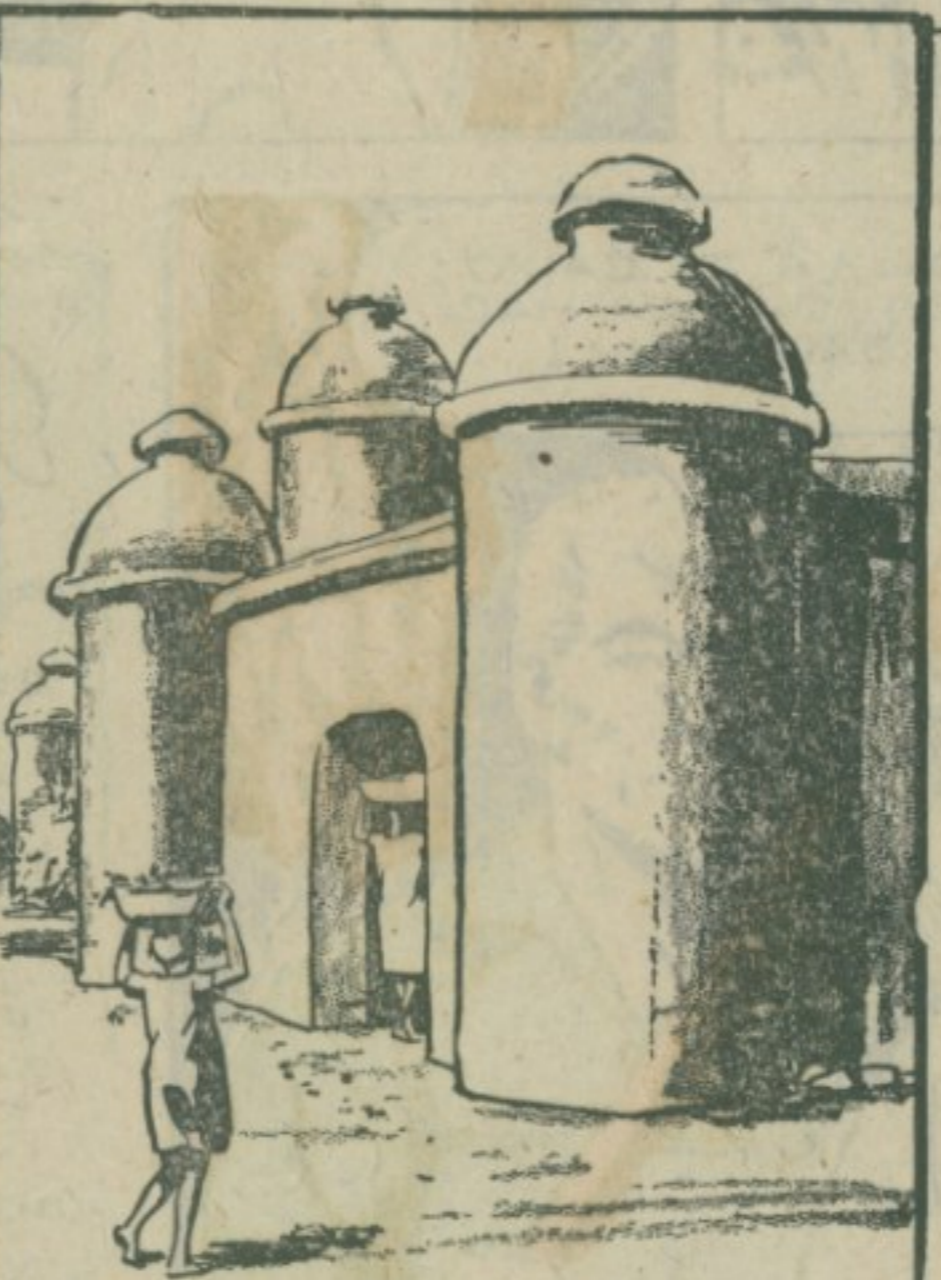
Ripley's

Веровали или не!

МАЗМУН-КИДНАПЕР

ЖЕНУ РЕЗМОНА ПОЕ-КАРЕА — ЕКЗАДАШЊЕР ПРЕДСЕДНИКА ФРАНЦУСКЕ РЕПУБЛИКЕ КОЈА ЈЕ СЕДЕЛА У БРТУ ЈЕЛИСЕЈСКИХ ПАЛАТА — ЗПРАВИО ЈЕ ЈЕДАН ОРАНГУТАН КОЈИ ЈЕ ПОБЕГАО ИЗ КАВЕЗА У БЛИЗИНИ ОДНОСНО НА ВРХ ДРВЕТА И ДРЖАО ЈЕ ЗАРОВАЊЕЧУ НЕКОЛИКО ЧАСОВА — СВЕ ДОК ЈЕ НИЗЕ СПАСАО МАЗМУНОВ ЧУВАР НЕКИ ЈАВАНЦА. УВАЗ ДОГАЂАЈ ДРЖАН ЈЕ У ТАЗНОСТИ 40 ПОДИНА (1944)

АМБАРИ ЗА ЖИТО

У НИГЕРИЈИ ПОДНЕКАЈУ НА ЧИНОВКЕ ТЕРМОС-БОЦЕ ПОВЕЗАНЕ СИДОВИМА

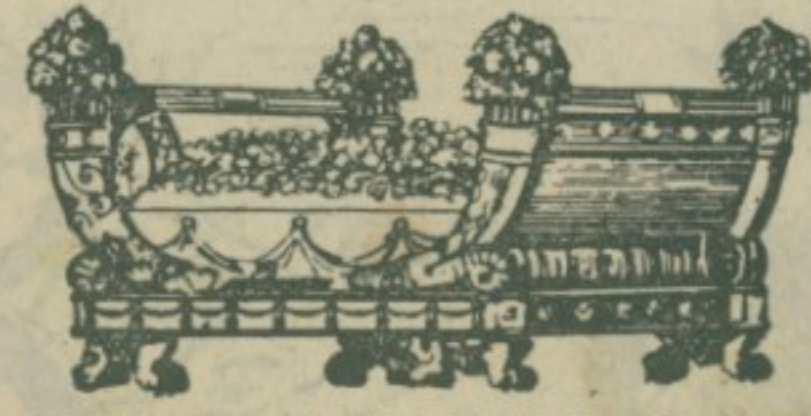
© King Features Syndicate, Inc., 1967 World rights reserved.

ОСАМДЕСЕТГОДИШЊИ

ЏОН ГИЛИ

ИЗ АВГУСТА (САД) ОЖЕНИО СЕ 78-ГОДИШЊОМ ДЕВОЈКОМ И ДОБИО С њОМ ДЕСЕТОРО ДЕЦЕ — НАЈМЛАЂЕ КДА ЈЕ ИМАО 100 ГОДИНА — КОЈА МУ ЈЕ ПОНОВО ПОСТАЛА ЦРНА ПРЕ ЧО ШТО ЈЕ УМРО У 124. ГОДИНИ

ПОСТЕЉУ ОД РУЖИНОГ ДРВЕТА

ЗАШТУ РУЖАМА ПОСЛАО ЈЕ НА ДАР МАРИЈИ АНТОАНЕТИ ГРАД НАНСИ ПРИЛИКОМ ЊЕНОГ ДОЛАСКА У ФРАНЦУСКУ КАО СИМВОЛ БУДУЋЕГ ОРЕДНОГ ЖИВОТА — 23 ГОДИНЕ КАСНИЈЕ ЗАВРШИЛА ЈЕ НА ГИЛОТИНИ

ЦВЕТОВИ

АУСТРАЛИЈСКЕ БИЈЕЛЕ ВАТРЕНИ ТОЧАК ПЛАМЕНО СУ ЦРВЕНИ А ИМАЈУ ОБЛИК ТОЧИКОВА С МНОГО ПЛОКА

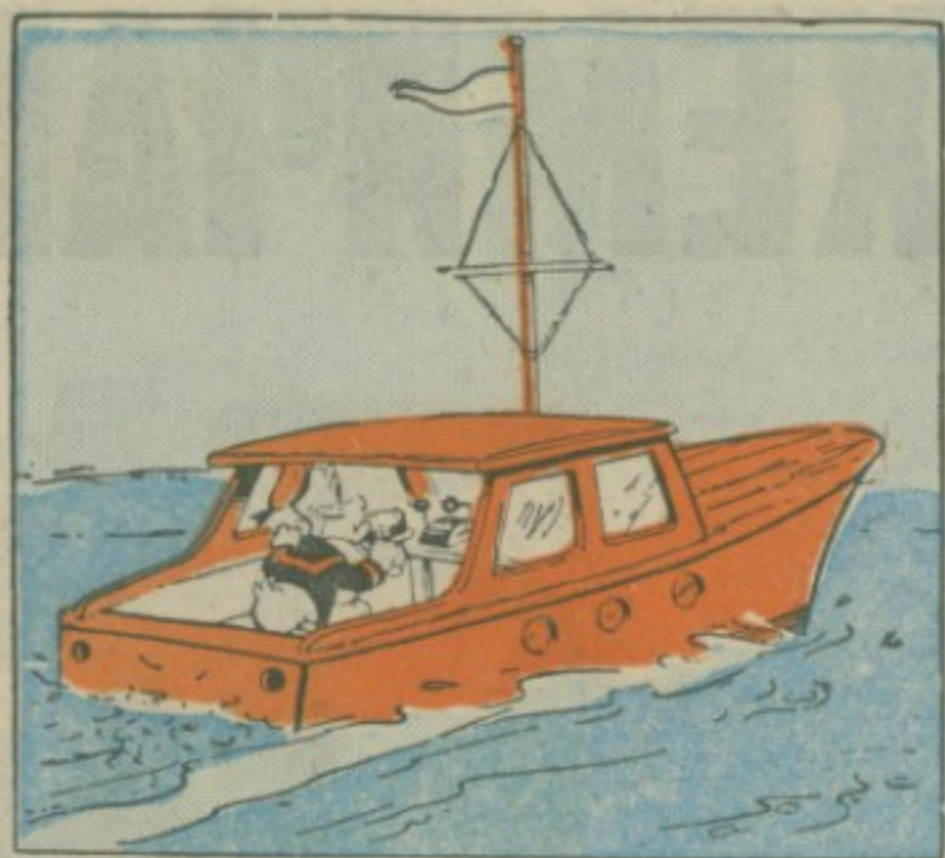
ГРОВОВИ

ПРИПАДНИКА АФРИЧКОГ ПЛЕМЕНУ САРА ПОКРИВЕНИ СУ ПЛИНИНИМ ПОЛУКРУЖНИМ ПОСУДАМА ОБОЗЕНИМ СВИМ ДУГИНИМ БОЈАМА

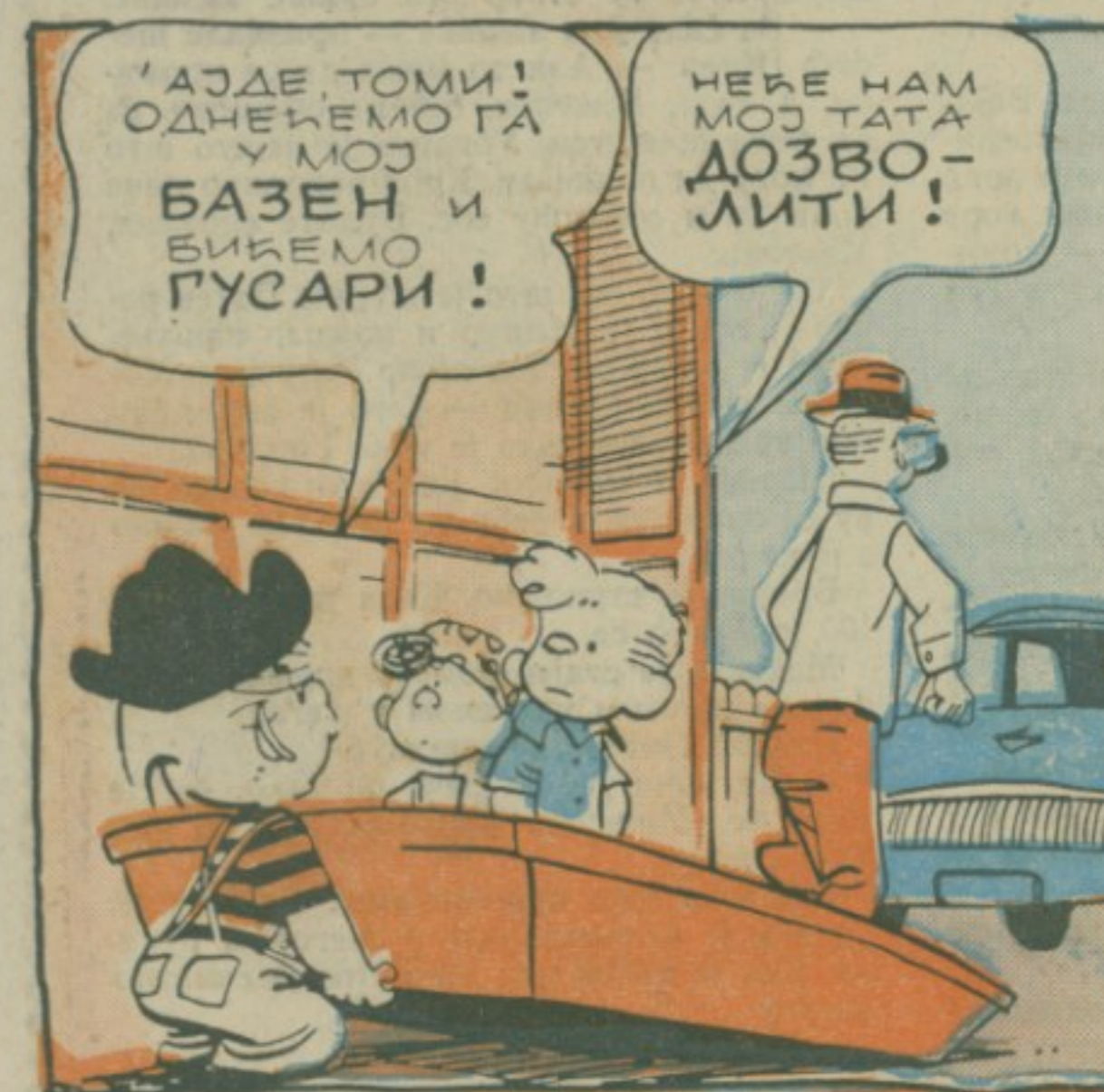

WALT
DISNEY

**ПАЈА
ПАТАК**

ДЕНИС КАПЕТАН

ШЕРЛОК ХОЛМС — ХЕМИЧАР

Закхваљујући својим причама и романима чији је главни јунак Шерлок Холмс, енглески писац Артур Конан Дојл стекао је светску славу.

С Конаном Дојлом почео је расцвет дашак толико популарног детективно-авантуристичког жанра у књижевности. После Конана Дојла написано је безброј детективских романа од којих оних најбољи по својој маштовитости и књижевној мајсторству превазилазе дела о Шерлоку Холмсу. Али, ниједна личност из детективских књига није стекла толику популарност и признање као Шерлок Холмс. Он је за читаоце постао као жив човек па чак и данас стижу многа писма на адресу: „Лондон, Бекерстрит бр. 221-б, мистери Шерлоку Холмсу“. Стручњаци за књижевност проучавају живот и рад Холмса и пишу радове: „Холмс и природа“, „Холмс и музика“.

Конан Дојл је описао чувеног детектива као физички развијеног човека, смелог, широког образовања и свестрано надареног. Он није само научник већ и музичар. У часовима доколице он виртуозно свира на виолини, заједно са средњовековном музиком, он одлази на концерте и у оперу. Али, његово главно занимање, исто толико значајно као детективска истраживања је хемија.

Први сусрет доктора Вотсона с Холмсом догодио се у хемијској лабораторији. То је висока просторија пуна полица и безбројних блиставих боца. Свуда су стајали широки столови покривени ретортама, епруветима и Бунзенове лампе с треперавним језичцима плавичастог... У супротном углу, погнут над столом, млад човек био је у средсрећен над нечим. Чувши наше кораке, обазрео се и скочио с места...

— Нашао сам, нашао! — ликујући је узвикнуо кренувши према нама с епруветком у рукама. Најзад сам нашао реактив, који се таложи само хемоглобином и ничим другим! Да је нашао златну жицу његово лице не би блистало таквим узбуђењем.

Није само доктор Вотсон први пут упознао Шерлока Холмса као хемичара већ и читаоци, јер је „Етида у пурпурним тоновима“ из које је узет горњи цитат и која је објављена 1887. године, била прва прича Конана Дојла.

У многим делима која се односе на различите периоде чувеног детектива, Конан Дојл пише о њему као хемичару.

„Наше одаје биле су вечито пуне необичних предмета везаних с хемијом...“

„Огромна количина боца, епрувета и оштар мирис оне киселине сведочили су да је он читав дан посветио хемијским опитима толико драгим његовом срцу.“

— Па шта сте нашли, у чему је ствар? — запитао сам улазећи у собу.

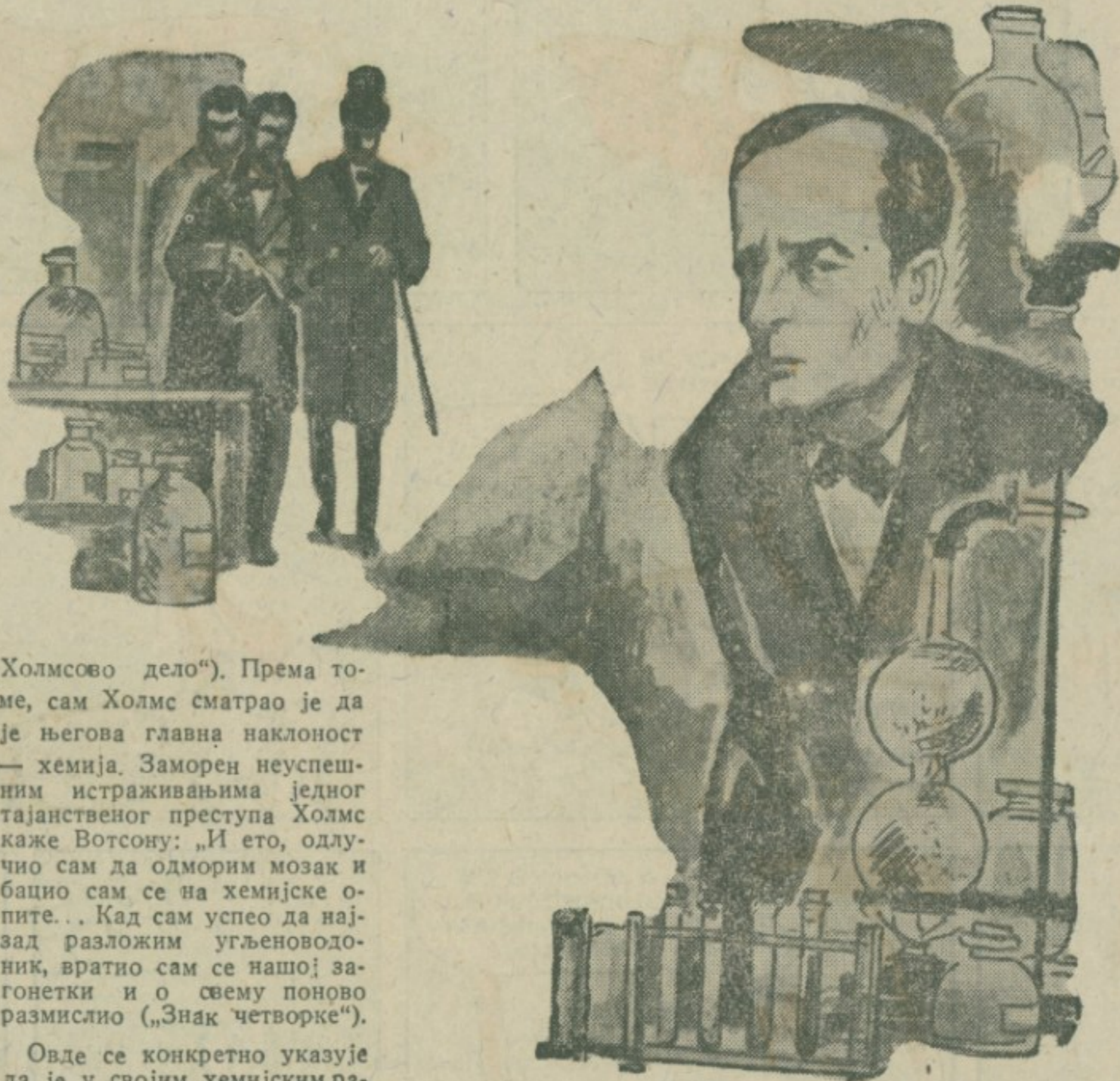
— Да, то је био бисулфит баријума... („Пет зрнаца од поморанџе“)

„Холмс је приступао опитима над којима често проводи читаве ноћи непрекидно. Када би одлазио у своју собу стајао је нагнут над епруветом и епруветима; ујутру спустивши се на доручак, затицао бих га у истом положају („Бакарне букве“)

Оцењујући многоструко знање и вештине Шерлока Холмса, доктор Вотсон не једном бележи: „Он је првокласан хемичар... „Холмсово знање хемије је дубоко...“ „Његово познавање ботанике било је делимично а хемије — потпуно и оригинално.“ При једном сусрету с Вотсоном, у време кад њих двојица нису живели у истој кући, Холмс прича свом пријатељу и сараднику: „Сви ти догађаји збили су се првог месеца нашег одмора. Вратио сам се у Лондон и тамо сам око два месеца вршио опите из органске хемије („Глорија Скот“). Другог пута, када се Холмс појавио у Лондону после своје тобожње смрти у швајцарским планинама, он саопштава Вотсону: „Провео сам неколико месеци у Француској где сам се бавио истраживањем материје добијених из смоле каменог угља („Празна кућа“)

Као потврда Холмсовог дубоког познавања хемије служи и спомињање многих хемијских материја и појмова у причама о њему. Наведимо само неке: алкалоиди, креозот, опијум, амалгами, јодоформ, лапис, алуминијум (у то време новина), фосфор, угљена киселина, кураре, никл и тако даље.

Шерлок Холмс се занимао криминологијом и истовремено осећао да га она притискује: „Ако бих успео да победим професора Моријартија, ако бих могао да спасем друштво од њега — то би била круна мог рада, сматрао бих своју каријеру завршеном и био бих спреман да се прихватим мирнијег занимања, да водим живот који више одговара мојим склоностима и да се озбиљно бавим хемијом („Последње

Холмсово дело“). Према томе, сам Холмс сматрао је да је његова главна наклоност — хемија. Заморен неуспешним истраживањима једног тајанственог преступа Холмс каже Вотсону: „И ето, одлучио сам да одморим мозак и бацио сам се на хемијске опите... Кад сам успео да најзад разложим угљеноводоник, вратио сам се нашој загонетки и о свему поново размислио („Знак четворке“).

Овде се конкретно указује да је у својим хемијским радовима Холмс био упознат и са хемијом нафте, с техником њене прераде. — Разлагање угљеноводоника, није ништа друго до крекинг-процес или пиролиза“. Завидљујућа подударност! Разлагањем угљеноводоника Холмс се бавио 1888. године (причу је Конан Дојл написао 1890) Исте те, 1888. године руски научник и инжењер Шухов добио је патент за апарат за фину дестилацију нафте. Као што се види, Холмсови радови били су на нивоу најсавременијих идеја у хемији тога времена.

Али, ево шта је најзанимљивије. Шерлок Холмс готово уопште не користи хемијска истраживања за откривање преступника. Рекло би се да би хемија требало да му послужи за циљеве у криминологији. Међутим, само у једној причи („Поморски уговор“) видимо га да врши анализе у вези с једним загонетним случајем из своје детективске праксе. Вративши се кући Вотсон затиче детектива у радном мантилу за столом заузетог хемијским истраживањима. „Над плавичастим пламеном Бунзенове лампе у великој реторти кључала је некаква течност... У

једној руци држао је траку лакмусове хартије.

— Дошли сте у одлучујућем тренутку, Вотсоне — рече Холмс. — Ако ова хартија остане плава све је у реду. А ако поцрвени, то ће једног дана стајати човека живота.

Замочи је хартију у епрувету и она се у трену обојила прљавоцрвеном бојом...“

Намеће се питање: зашто је Конан Дојл, стварајући Холмсов лик, учинио свог јунака хемичарем? Одговор може бити само један. Писац је замислио свог јунака као научника принуђеног да

постане детектив да би, користећи своју способност за дедукцију, могао нешто да заради јер других средстава за живот није имао. Истовремено Конан Дојл је у једној особи дао научника и детектива истичући тиме да само високообразован човек с разноврсним интересовањима, који влада методама једне тако егзактне науке као што је хемија, може се успехом да ради у криминологији. Другим речима, баш хемија са својим научним методама проницања у тајне материја учинила је Шерлока Холмса генијалним детективом.

ЛАСЕР ОСВАЈА СВЕТ

Прве опите са светлосним снопом ласером започео је амерички физичар Теодор Мејмен 1960. године. Од тада па до данас, за свега неколико година, ласер се показао тако користан да се већ сада врло успешно примењује. На бројањемо само најважније. Ласер се употребљава у многим гранама науке, медицине, индустрије: за вађење тумора, при операцијама ока, за праћење путања сателита, прегледање, заваривање, мерење и машинско обрађивање, микроставивање, обрађивање података, тродимензионално фотографисање, у оптици, за прерађивање метала, за даре великог домета, алармне уређаје против провалника, помагала слепима, хемијске аналитичке, даљинице, печачење пакета, комуникације у космосу, рад са микроскопом, масовне прегледе очију, картографију, регистровање на магнетофонској траци и телекомуникације. Научници верују да су могућности ласера неограничене поготову када буде прошло извесно време од његовог проналаaska онолико колико је, на пример, прошло од проналаaska авиона, летелица или мотора с унутрашњим сагоревањем. Иначе, ласер долази као скраћеница од енглеског назива (Light Amplification by Stimulated Emission of Radiation — Појачавање светлости стимулисаном емисијом зрачења.

БЕЦОВИ ЗА НАЈМЛАЂЕ

На густо посећеним плажма деца се чисто изгубе. Због тога су ове године на италијанским морским плажама препоручили старијима да својој деци ставе око врата медаљоне са презименом и адресом родитеља. Можда ће ово обележавање прихватити и оне мајке које са децом одлазе у куповину, на пијаци, у велике робне куће.

Проба

Гордон је био мртав. Неко га је убио из ловачке пушке. У то није било сумње.

То је био први случај убиства који је шериф Патен требало да реши. Већ је 15 година у полицијској служби и за то време дошао је у додир са разноврсним преступима, али са убиством — никада.

У својој канцеларији рекао је:

— Гордон је био пијаница и бедник. Не знам где би у овом случају био мотив?

Његов заменик Стјуарт приметио је:

— Пре недељу дана Гордон се посвађао са старим Макензијем. Можда треба поћи тим трагом.

Патен је наћулио уши.

— Свађа — зашто?

— Немам појма — одговори Стјуарт. — Познато ми је само да су обојица били стари пријатељи лучких крчки. Можда Макензи из тог времена има неки разлог. А, и прилику је имао.

Патен уздахну.

— Па и чак да је он то учинио... како да докажемо? Са ловачком пушком не

може се направити балистички тест. Ту је проблем. Револвер, пушка — све то може да пружи доказ. Али ловачка пушка

не. И ко, до ђавола овде има ловачку пушку?

— Макензи је има — рече Стјуарт.

— Без доказа нема оптужбе! — рече Патен аловолно и устаде са столице.

— Останите овде, Стјуарте!

— Куда ћете сад одједном, шефе?

Патен баци прекоран поглед на свог заменика.

— Гордон је мртав. Ви кажете да је Макензи кривац. Идем, дакле, тамо да испитам ствар.

— Причекајте бар да престане вејавица, шефе! — покуша да га одврати од те намере Стјуарт.

Патен презриво одмахну.

— Ни Макензи није чекао... ако је то био он.

Залуцно је врата и ушао у кола. Вејавица је постајала све јача. До Макензијеве куће водио је дуг пут. Нико није знао од чега заправо тај Макензи живи горе у планинама. Од краће дивљаци — помисли Патен — али тај га се преступ сад није тицао.

Последњи део пута шериф је морао да прође пешице а то је врло нерадо чинио. Макензијева кућа и није била кућа већ стара брвнара.

Власника није било код куће. У колиби хладно, кроз рупу на таваници сипао је снег. У углу је стајала пушка. Патен је узео и прегледа. Била је свеже очишћена тако да се није могло утврдити да ли је у последње време из ње пуцано. Обе палице биле су напуњене крупном сачмом.

Шериф Патен је још држао пушку у рукама када је ушао Макензи. Патен се осмеху и остави пушку у угао.

— Па, Макензи, зар немате ништа да ми признате?

Свијо је за један тренутак изгледало да

је Макензи изненађен. Али, одмах затим његово лице поново доби уобичајен мрзавољан израз.

— Можда једно мало убиство — настави шериф Патен као да ђаска. — Знаш да сте то били ви, Макензи.

Макензи искриви уста.

— Оно што се зна мора се и доказати, шерифе. А ту ствар без сумње записије.

— За сада још записије — признаде шериф Патен. — Али то може да се промени. А тада, Макензи, бићете обешени. Ја ћу бити присутан. Убиство је нешто што не могу да поднесем. Кроз неколико дана доћи ћу и одвешћу вас. Будите спремни, Макензи.

То је било све што је шериф Патен рекао. Ставио је шешир и изашао напоље. Знао је да ће се сада ствар одлучити. Макензи је био кривац — у то је сад и сам био уверен. Макензи је убио Гордона.

Шериф је мислио: још сто корака па ћу се окренути и рећи му шта сам учинио с пушком.

Бројао је стрљивио. Када је дошао до 100, окренуо се.

Макензи је стајао између дрвећа са ловачком пушком упереном у њега.

Шериф Патен се осмехнуо.

— Не чини то! — рече он тихо. — Не чини то, Макензи. Запуштио сам ти обе цеви снегом.

Макензи није чуо опомену. Опатио је. Пушка је експлодирала у његовим рукама. Био је мртав пре него што је схватио зашто.

ПРОНАЛАСЦИ ГОДИНЕ

Фен за аутомобиле

Чим наступе мразеви, сопственици аутомобила „стекну“ нову бригау: сваког јутра треба утрошити доста времена да би се отопио лед на шофер-шајбини и другим окнима. Ове године возачи у Лондону биће ослобођени те бригае. Наиме, они могу да набаве

апарат који их спасава од непријатног посла и нервирања. То је у ствари пиштољ, сличан ручном апарату за сушење косе, чији се електрични мотор од сто вати напаја енергијом из аутомобилских батерија.

ДРВО УМЕСТО ЧЕЛИКА И БЕТОНА

Овај оригинални мост који води изнад аутостраде читав је од дрвета. Његове одлике: лак је и издржљив. Мост се састоји од елемената импрегнираних нарочитим лепком и то под високим притиском. За

хваљујући таквој обради дрво је постало отпорно на кишу, снег, промене у температури и инсекте-дрвоточе. Мост је подигло једно западнонемачко праћевинско предузеће.

Сито за ћелије рака

Црне мрље које се виде на снимку су ћелије рака издвојене из крвног серума помоћу најновијег филтера који

је израдила позната америчка фирма „Дженерал електрик“. Ово сито је провидно и хемијски неутрално што олакшава проучавање обојених ћелија које се у њему таложе и смањује могућност њиховог оштећења. Најважнија одлика овог филтера састоји се у томе што су сви отвори у њему потпуно једнаки по величини.

Dan BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

ОРО ЈЕ НАЈВЕКЕ ЈАТО КОЈЕ САМ ИКАД ВИДЕО!
НА ПОСАО ФЛАШЕ! ТРЕБА ДА УСМЕРИМО КРЕТАЊЕ ЈАТА!

ОХ! НАДАМ СЕ ДА ЂЕ УСПЕТИ!
ВАША ОСЕЃАЊА СУ ПОДЕЛЈЕНА, МАРТА?

ВЕРЕНИ СТЕ С ЈЕДНИМ ЧОВЕКОМ... А ДРУГОМЕ ЖЕЛИТЕ УСПЕХ!
СВИ МИ ГРЕШИМО, ДОКТОРЕ... АЛИ ТО НЕ ЗНАЧИ ДА СЕ ГРЕШКЕ НЕ МОГУ ИСПРАВИТИ!

УСКОРО ЂЕ СЕ СМРАЧИТИ, ФЛАШЕ! МОГУ ЛИ СЕ РИБЕ ПО МРАКУ...?
ДАН ИЛИ НОР... ДЕЛФИНИМА ЈЕ СВЕЈЕДНО! ОНИ ПРОНАЛАЗЕ РИБЕ ПОМОКУ СВОГ ПРИРОДНОГ СОНАРА!

НЕШТО СЕ ВИДИ НА РАДАРУ, СИНКЕРУ!
БРЕДОВ БРОД! А ОНО СА СТРАНЕ СУ МАЛЕ ПОДМОРНИЦЕ!

ОПЕТ ТРИК С АЈКУЛАМА СИНКЕРУ?
НЕ! НЕШТО БОЉЕ! ОВОГ ПУТА УДЕСИКУ ГА ЗАУВЕК!

ПОГЛЕДАЈ НА СОНАР, СИНКЕРУ! БРЕД ВОДИ ОГРОМНО ЈАТО РИБА! НАЈВЕКЕ...
УМУКНИ!

УСКОРО ЂЕ ЗОРА, СИНКЕРУ!
ЕНО ИХ! ПОДМОРНИЦЕ СУ ПОДИГЛУТЕ НА ПАЛУБУ...

САД! ПРЕСЕКИ КУ ИХ НАПОЛА!
СИНКЕРУ! НЕ!

ЈОШ РИБА, БРЕДЕ! ДОТЕРАЛА САМ ИХ ОВАМО...
ОДЛИЧНО, СУЗИ...

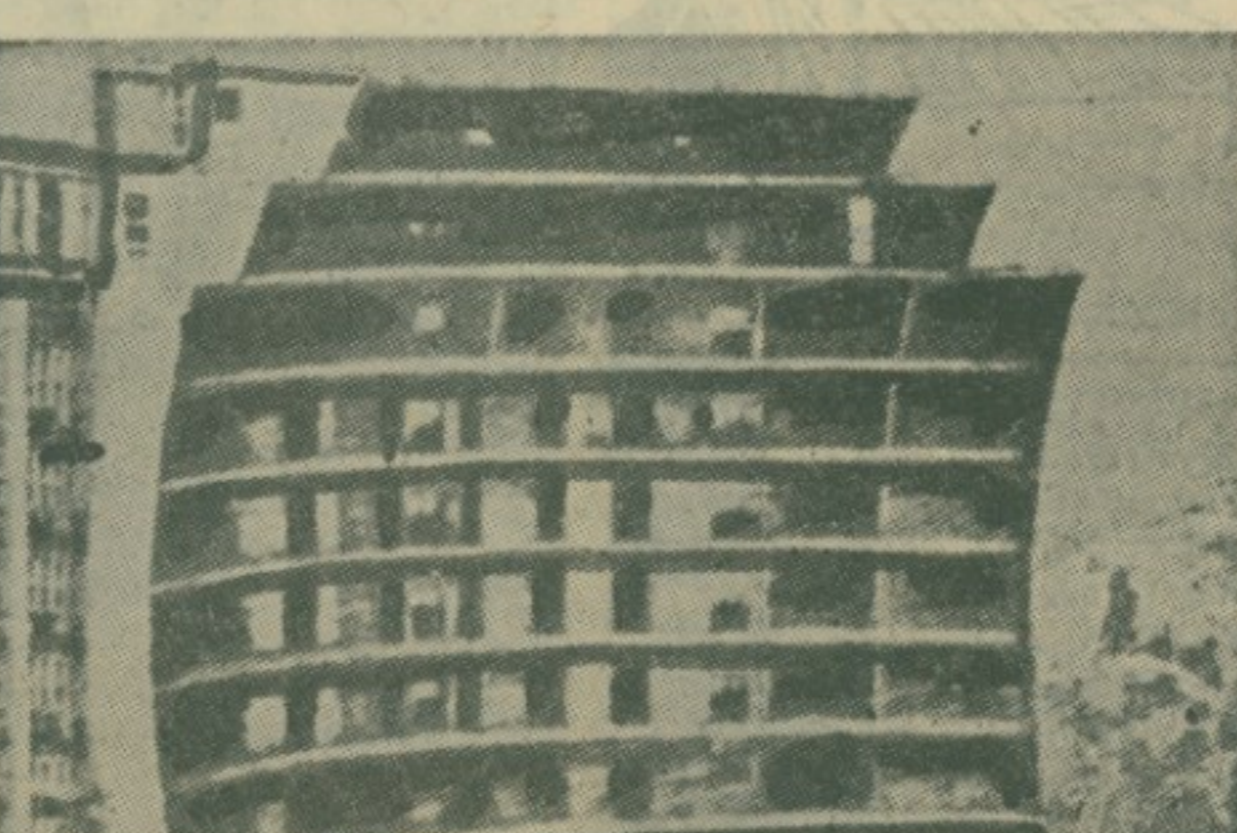

ИМАМО ТОЛИКО РИБА ДА НЕЂЕ СВЕ НИ СТАТИ У НАШЕ ПРИОБАЛНЕ „ЗАБРАНЕ“!
Дан Барри 1/7

Отвори су начињени бомбардовањем пластичне масе нуклеарним честицама.

Кула — термос за вино

У Будимпешти је израђен пројект необичног торња-термоса за чување вина. Торња ће бити висок 22 метра и моћи ће да прими 32.000 хектоли тара вина, гради се од бетона а споља ће бити обложен листовима алуминијума који одбијају сунчеве зраке. Температура унутар торња неће прелазити 15 Целзијусових степени. Како показују прорачуни оваква опремишта за вино знатно су јефтинија од подземних.

Џиновска сунчана пећ

Крајем ове године у Француској ће бити завршена изградња џиновске сунчане пећи. Њен главни део, огромно параболоидно огледало површине од 2.500 квадратних ме-

»Масни« зуби се кваре

На 7. Међународном конгресу посвећеном питањима исхране, који је одржан у Хамбургу, познати број научника заступао је мишљење да повећан проценат масти у зубима убрзава њихово кварање. Раније су истраживачи придавали мало значења овој компоненти сматрајући да је при нормалним условима проценат масти у зубима незнатан и да износи свега један одсто.

висности између каријеса зуба и количине масти у њима још није тачно одређен, може се тврдити да су „масни“ зуби мање подложни кварању.

НАЈЛОНСКИ ОКАОП

Опити вршени на животињама показали су, међутим, да се количина масти у зубима мења у зависности од начина исхране. Животиње недодовољно храњене имале су „посне“ а оне које су добивале појачану исхрану „масне“ зубе. Маст која се налази у телу зуба затвара поре и нарушава нормалну размену материја. Мада карактер узајамне за-

Када је праснуо револвер и метак погодни човека одевеног у најлонски комбинезон, он је као да се ништа није догодило наставио да шапта по лабораторији. Али, ни научници ни посматрачи нису били зачуђени. Најлонски окалоп који су израдили швајцарски научници не само да спасава од превелике топлоте и високе влажности, већ и штити од удара — чак и метка. Тако бар пише „Газет де Лозан“.

КАО И У ПРОШЛОМ КОНКУРСУ „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА“ ЗА НАЈБОЉИ ДЕЧЈИ ЦРТЕЖ И ОВОГ ПУТА РЕДАКЦИЈА ЛИСТА ЈЕ ОДЛУЧИЛА ДА ОБЈАВИ УСПЕЛЕ РАДОВЕ И НАГРАДИ СВАКИ ЦРТЕЖ СА ПО 2.000.— СТАРИХ ДИНАРА.

„ВИЛА“ — рад Естер Бартоли, уч. VI/4 разр. Осн. шк. „Стјепан-Стево Филиповић“, Београд

КАКО ЈЕ ОБИЧНО ПИСМО ПОСТАЛО МЕНИЦА

професор се и тога дана, као и обично, обратило студентима да заједнички направе план предавања. Требало је прећи на менично право.

— Можемо се задржати на излагању основних појмова и коментару Закона о меници — рекао је професор али би било добро да се најпре одржи једно предавање о историјском развоју менице. Шта да радимо?

Напољу је пролећне сунце обасјавало тек расцветале крошње дрвећа по парковима. Тешко је било стајати у амфитеатру и мислити на менично право. Студенти су се погледали. Закључак је био једногласан: изоставити налагање историјског развоја менице.

Кад је последње предавање било завршено, пролеће је било на измаку. Почеле су врућине и сезона купања. Бајчили су се и испити. Сада су студенти задржавали професора у амфитеатру — неке партије из меничног права нису биле јасне.

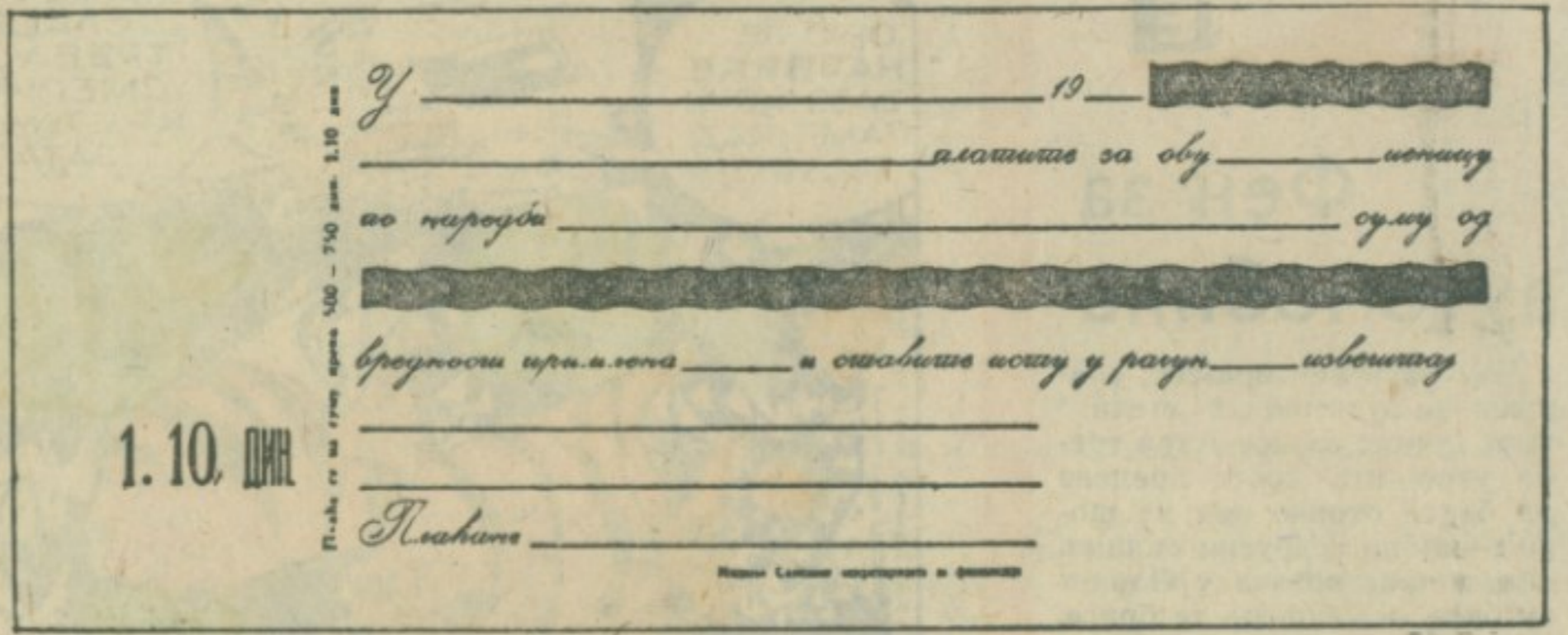
Професор се осмехнуо.
— Реците што је нејасно, објаснићу...

Подигло се више студената. Кад је професор свео постављена питања, испоставило се да студенти не умеју да одреде шта им је нејасно.

Глас професора прекинуо је жагор студената:

— Да ли вам је разумљив слог, текст, менице?

Сви су одговорили одречно.

— Слог менице може се разумети само ако се зна историјски настанак менице... — ?

— Морам се вратити на ову партију коју смо изоставили...

— Изајимо на трг и вратимо се у мислима у средњи век... На трговима се продаје најпре роба из ближе и даље околине. Плаћа се готовим новцем, у домаћој валути... Касније се на трговима појављује роба иностраног порекла. Ову робу треба платити у валути продавца. Како набавити инострану валуту? Сваком трговцу потребан је новац из Млетачке, Дубровачке Републике, из Француске, немачких држава... Путевима воде кроз густе шуме, а у њима трговце вребају разбојници. У то време јављају се кампори, банкарни... Они на лицу места мењају разне врсте новца, дају га из руке у руку... Али тај новац опет треба пренети путевима који воде кроз шумовите планине. Кампори оснивају своје филијале у страним државама или успостављају везе са страним мењачима новца, примају домаћи новац а купцу иностране робе дају исправу у виду писма, којим позивају свога пословног пријатеља у иностранству да доносиоцу исправе — домаћем купцу или његовом иностраном повериоцу продавцу робе исплати одређену суму тог иностраног новца. У оваквим и сличним исправима имамо зачетак мени-

це, мада су се према неким писцима меницом служили још Асирци и Вавилонци, док се према другим меница појавила у грчко и римско доба... — Меница је, дакле, писмо — јавио се један студент.

— Тако је — потврдио је професор. — Ако се меница посматра као писмо, слог менице, текст, мора бити јасан... Погледајмо једну трасирану меницу: Београд, 15. маја 1967. године...

— У сваком писму ставља се датум и место, на самом почетку, добио је један студент.

— А затим — наставио је професор — платите 1. децембра 1967. године Петру Петровићу за ову меницу дин. 100.000. Вредност примљена у роби...

— То је она роба коју је купац иностране робе предао банкарну? — упитао је један студент.

— Тачно. И с леве стране испод тога...

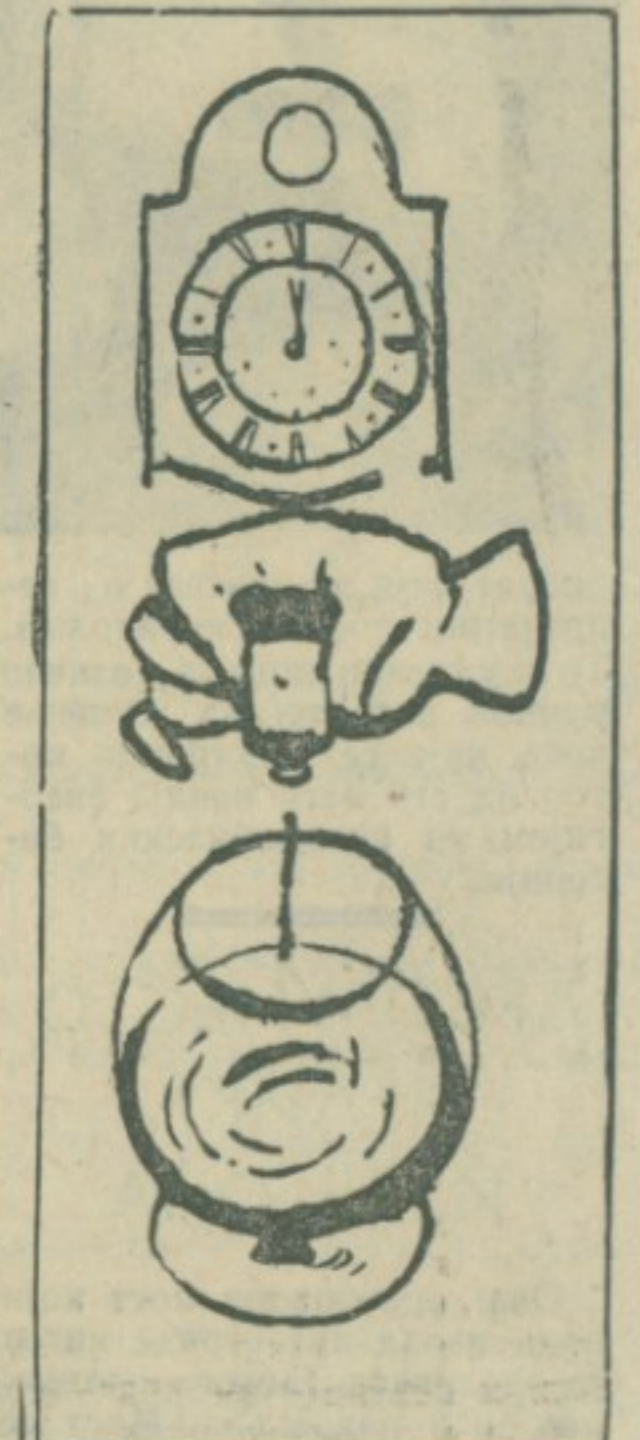
— Павлу Павловићу, Сарајево... То је адреса. Зар не?

— Исправно. Писмо треба адресирати и...

— Потписати — додао је опет један студент. Потписује онај ко трасира меницу, то је трасант.

— Тако је. Остаје нам још потпис акцептанта, то јест

лица које прихвата да изврши исплату по меници или по примљеном писму.

„ШУМА“ — рад Мекиде Дураковић, уч. IV/3 разр. Осн. шк. „Моша Пијаде“, Вановићи

Авантуре ГОРДОНА ПИМА ПО РОМАНУ Е. А. ПОА

ВИДИШ, ОВЕ СТЕПЕНИЦЕ ВОДЕ ПОД ПАЛУБУ ГДЕ САМ ЗА ТЕБЕ ПРИПРЕМИО СИГУРНО СКАЛОНИШТЕ!

ТЕПИХ ПОКРИВА ВРАТА У ПОДУ И НИКО НЕ МОЖЕ ПРИМЕТИТИ!

ПОД ПАЛУБОМ ЕВО ТВОЈ СКАЛОНИШТА! СВЕ САМ ТИ СПРЕМИО!

ЛЕЖАЈ, ПОКРИВАЦЕ, ВОДЕ ДВОПЕКА, КОВАСИЦА, ШУНКУ, СВЕВЕ И ШИБИЦЕ... ОЈАЧНО!

УСТАЛОМ, НЕБЕШ ТУДУГО ОСТАТИ! КАД ПОД БУДЕМ УГРАБИО ПРИЛИКУ ДОЊИ БУ ДО ТЕБЕ! ОВАЈ КОНОПАЦ ВОДИ ДО СТЕПЕНИЦА И КАПКА НА ПОДУ МОЖЕ КЛБИНЕ! МОЖЕМО ДА РАЗГОВАРАМО КРОЗ ПОД.

ТО СИ ТИ АВГУСТЕ? ЈА САМ ДОБРО! КАД МЕ БРОД ДА ДИГНЕ СИДРО? НЕБЕШ МОРИ ДА ДОЛАЗИШ НЕКОЛИКО ДАНА, ОСТАВИШ СИ СВОЈ САТ БЛИЗУ КАПКА? ХВАЛА ОТИИИ БУ ДА ГА ПОТРАЖИМ!

ГОРДОН ЈЕ ОСТАО ТРИ ДАНА БЕЗ ВЕСТИ ОД СВОГ ПРИЈАТЕЉА, НАЈЗАД ЈЕ ЧУО ЊЕГОВ ГЛАС...

СНАГА ЗА ЈАЈЕ

Ко хоће да покуша да раздробити јаје мора рачунати да за тај подухват треба да утрочи најмање 54,42 килограма снаге. То су утврдили амерички научници помоћу овог апарата. Подеоци на скали која показује утрошену снагу означавају фунте (1 фунта — 0,45 килограма).

ШАМПАЊАЦ У ШТАПИЧИМА

У Белгији је пуштен у продају необичан производ: штапићи смирзнутог шампањца. Њих, наравно, треба чувати у фрижидеру. А када дође празник Нове године или рођендан некоег члана породице, доволно је спустити у сваку чашу по штапић и сачекати да се отопи.

КРАЈ КЕПЕЦА

Људи изузетно малог раста, кепеци, вековима су били омиљени на дворовима. Многи од њих паметни и духовити добијали су улогу дворске будале. Често су то били једини људи који су смели својим господарима да кажу истину. Ова се традиција у Тунису одржала све до пре десет година. Туниски беј имао је седам мањих духовитих кепеца који су били прави лилипутанци. Један је умро да је 1950. године напунио сто година и да се добро сећао Наполеона. Беј је организовао с њим сваког дана тражећи од њега да му ода тајну дугог живота, коју је кепец тврдио да познаје. Међутим, 1957. године беј је збачен са власти а кепеци отишли сваки на своју страну.

**ЗАБРАЊЕНО
ЗА ЖЕНЕ**

Саудијска Арабија једина је земља на свету у којој питање ко боље вози мушкарци или жене не може ни бити постављено. Једноставно, женама је забрањено да седну за волан аутомобила. Уколико се ипак деси да нека од њих прекрши ову забрану, у затвор одлази њен муж ако је удата, или отац ако је девојка.

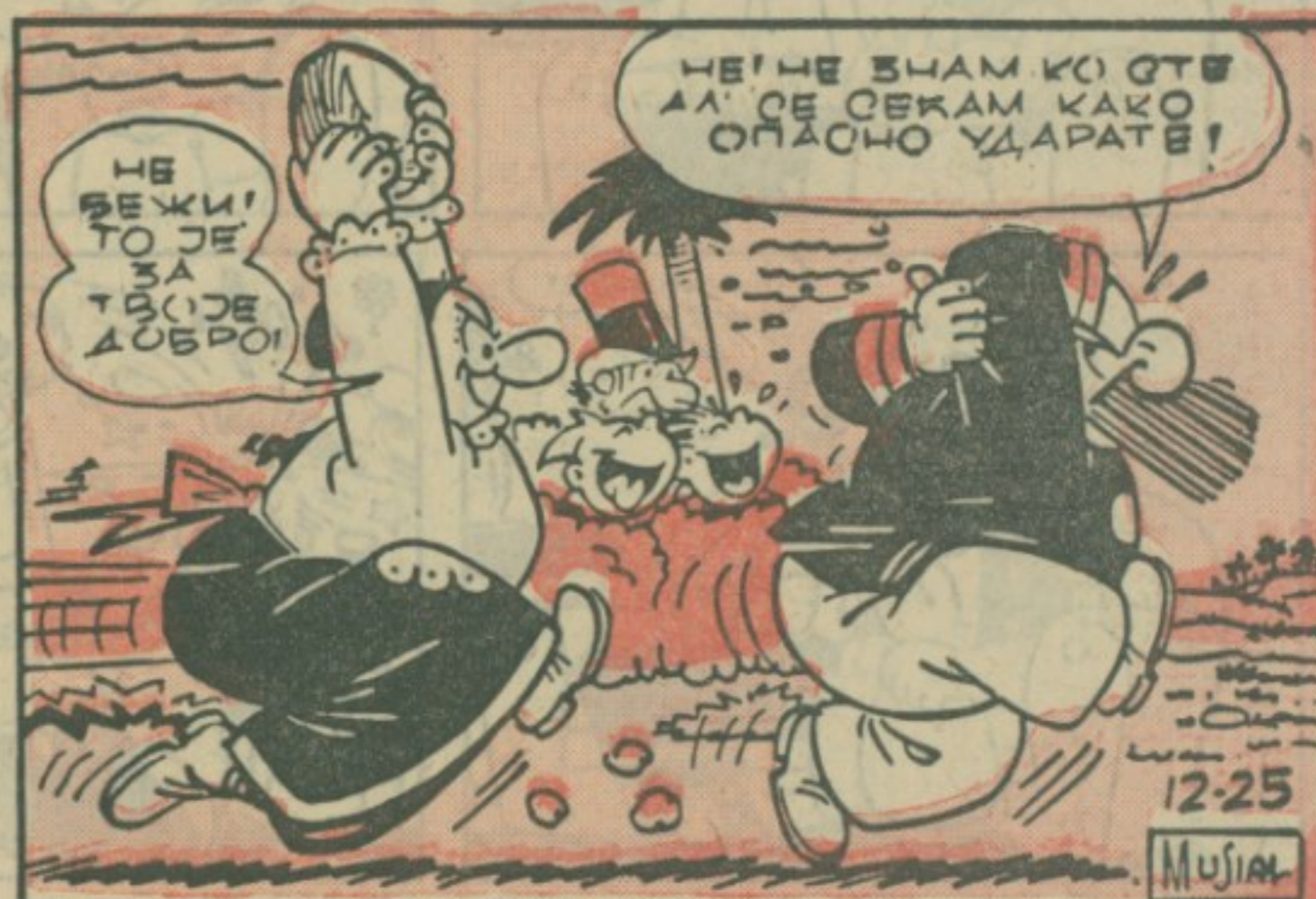
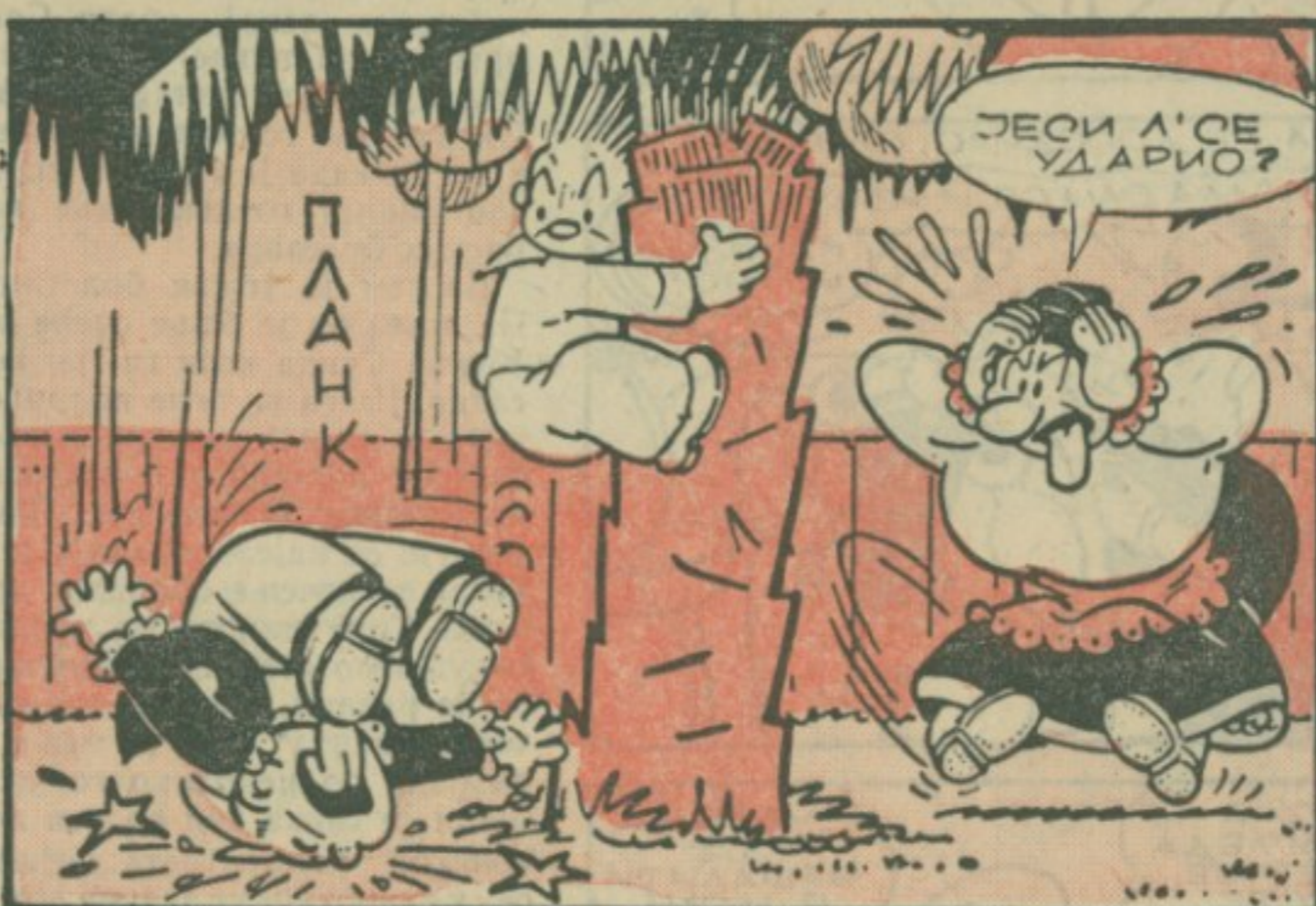
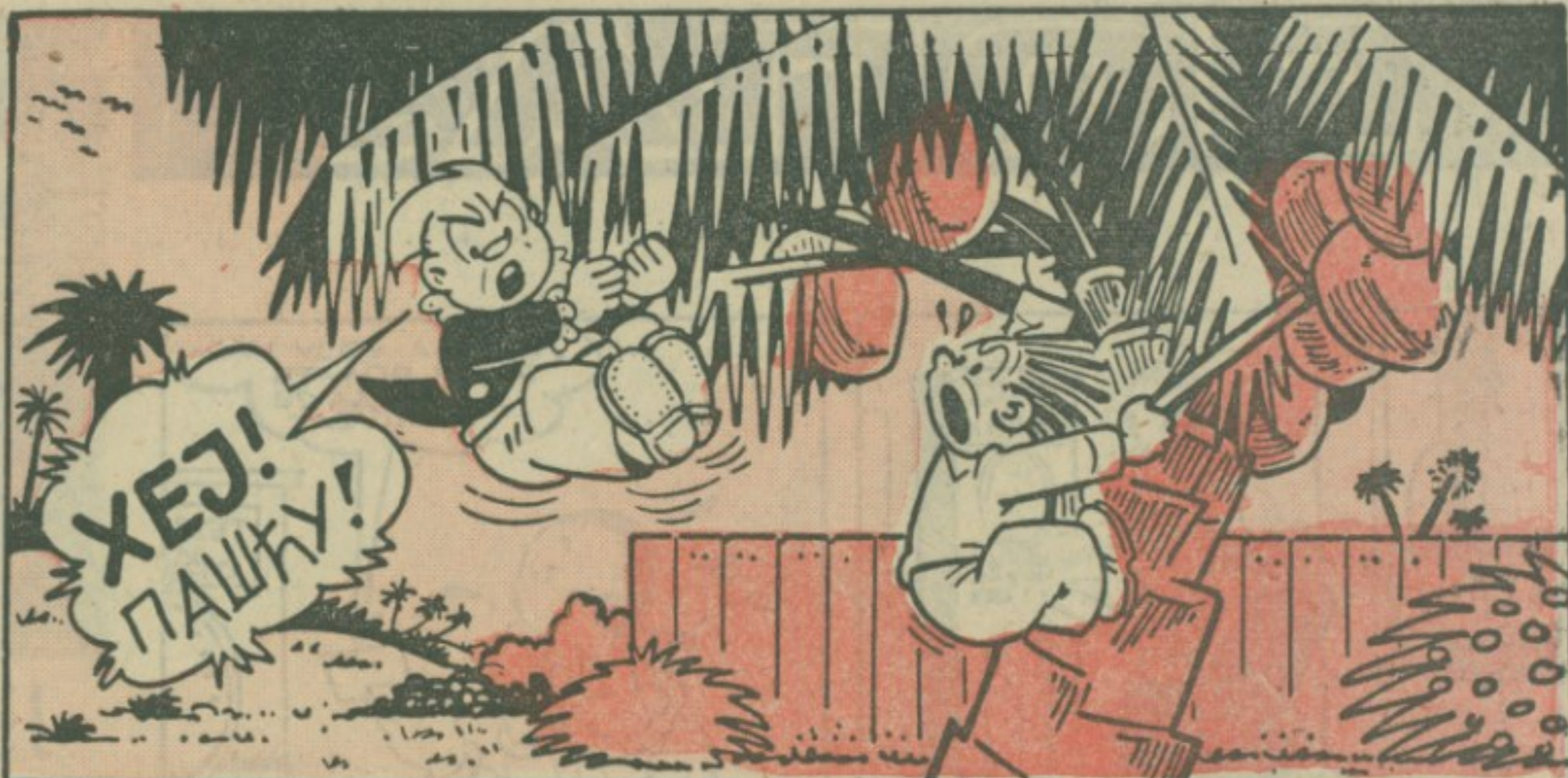
**ДЕЛФИНИ
ШТРАЈКУЈУ.**

На обали Јадранског мора сарадници једне научноистраживачке станице проучавају живот делфина и врше с њима неке опите који, наравно, нису штетни по здравље животиња. Делфини дозвољавају научницима да раде с њима све што желе све док им досади да живе у релативно тесном акваријуму. Тада они „објављују“ штрајк глађу. Научници већ знају шта то значи и отварају им врата која воде у отворено море и слободу.

ВАГОНИ ТИШИНЕ

„Није ли већ време да се поред вагона за непущаче на енглеским пругама уведу и вагони за ћутљивце?“ Овим питањем обратио се недавно један члан енглеског Парламента министру саобраћаја. Министар је одговорио да ће он и његови сарадници размислити тај проблем са свом озбиљношћу коју он заслужује“.

РОГОВИ И КОПИТА

Ључе је у малој сали одржао сусрет с песницима Крестиковим и Ноликовим. Аутори су разговарали о својим стваралачким плановима. Песник Крестиков завршио је преводене Љермонтовљевог дела „Мцири“ на језик абабу. Ноликов је, са своје стране, успео да преведе поему с језика абабу на руски.

Песников труд није био узалудан. Критичари изјављују да је превод Ноликова врло близак Љермонтовљевом оригиналу.

У новоподигнутом сибирском граду Њижнекедринском догодило се чудан случај. Усред бела дана на главној улици града изненада се појавио мрки медвед. Осврнувши се лево и десно он се упутио према фризерском салону и, разбивши излог, ушао унутра.

У салону, који је већ био испуњено месечним планом, налазио се само један мајстор-Јелена Карповна Проба. Смела жена је одлучним професионалним покретом ставила

медведу пешкир око врата и укључила електричну машину за шишање. Као искусном мајстору било јој је потребно десет минута да би услужила необичну муштерију.

Интересантну новину пустило је на тржиште једно предузеће лаке индустрије. То је универзална електротетка ПНЦЗ-67.

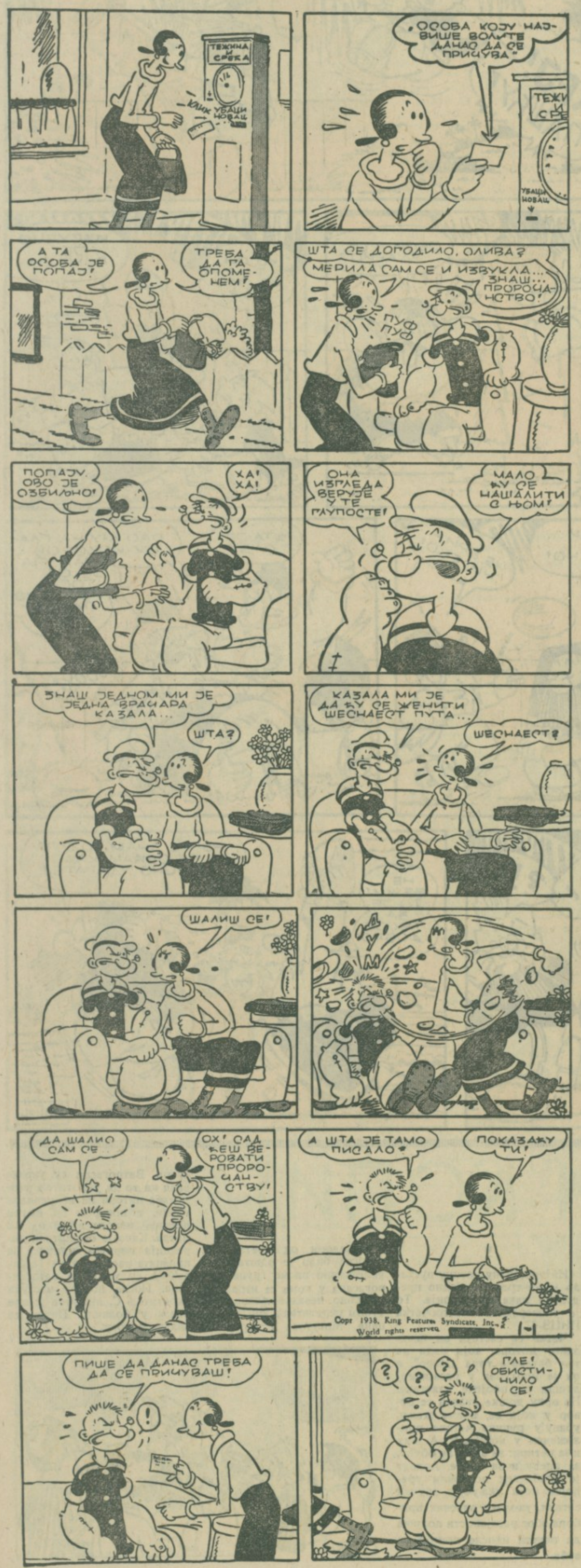
Четка се састоји од великог мотора, који ради на три батерије типа „Марс“, а он је монтиран у раскошној дршци од обојене пластике. На врху дршке налази се отвор у који се, према жељи, убацују ручице четка приложених у комплекту. А њих има четири: за зубе, за обућу, за одећу и за ноште. Апарат је снабдевен посебним уређајем који укључује звучни сигнал, уколико власник прибора због расејаности покуша да очисти ципеле четком за зубе.

У једном од претходних бројева било је одштампано колективно писмо групе ватрогасаца у коме се изражава озбиљно незадовољство наступом укротитеља змија Стјепана Могутова у циркуској

арени. Ватрогасци су указивали на то да укротитељ разматра питона на неправилан начин, с обзиром да његов пречник износи више од 0,3 метра. Како је саопштила дирекција циркуса, критика је призната као правилна. Прихваћена су упутства ватрогасаца. После новог наступа укротитељ С. Могутов је пребачен у болницу. Питон се налази у шоку.

ПОПАЈ

Једна анкета недавно спроведена показала је да је багрем који се налази крај цркве светог Јулијана на левој обали Сене преко пута цркве Нотр Дам, најстарији становник Париза. Он има 285 година и посађен у време када је Луј XIV спровео акцију озелењавања париских булеварара.

Багрем је тежак болесник. Па ипак, он је боље среће од Краља Сунца који га је посадио. Нега не лече надрилекар и неуки видари седамнаестог столећа већ најбољи ботаничари Француске. Примењује се најсавременији поступак за лечење оболелог дрвета. Срце циновог дрвета издубљено старошћу испуњено је разним врстама лековитог „цемента“ који се мења у размаку од неколико година. Мери се свака кап воде и лековитог концентрата којима се у сушно време залива дрво.

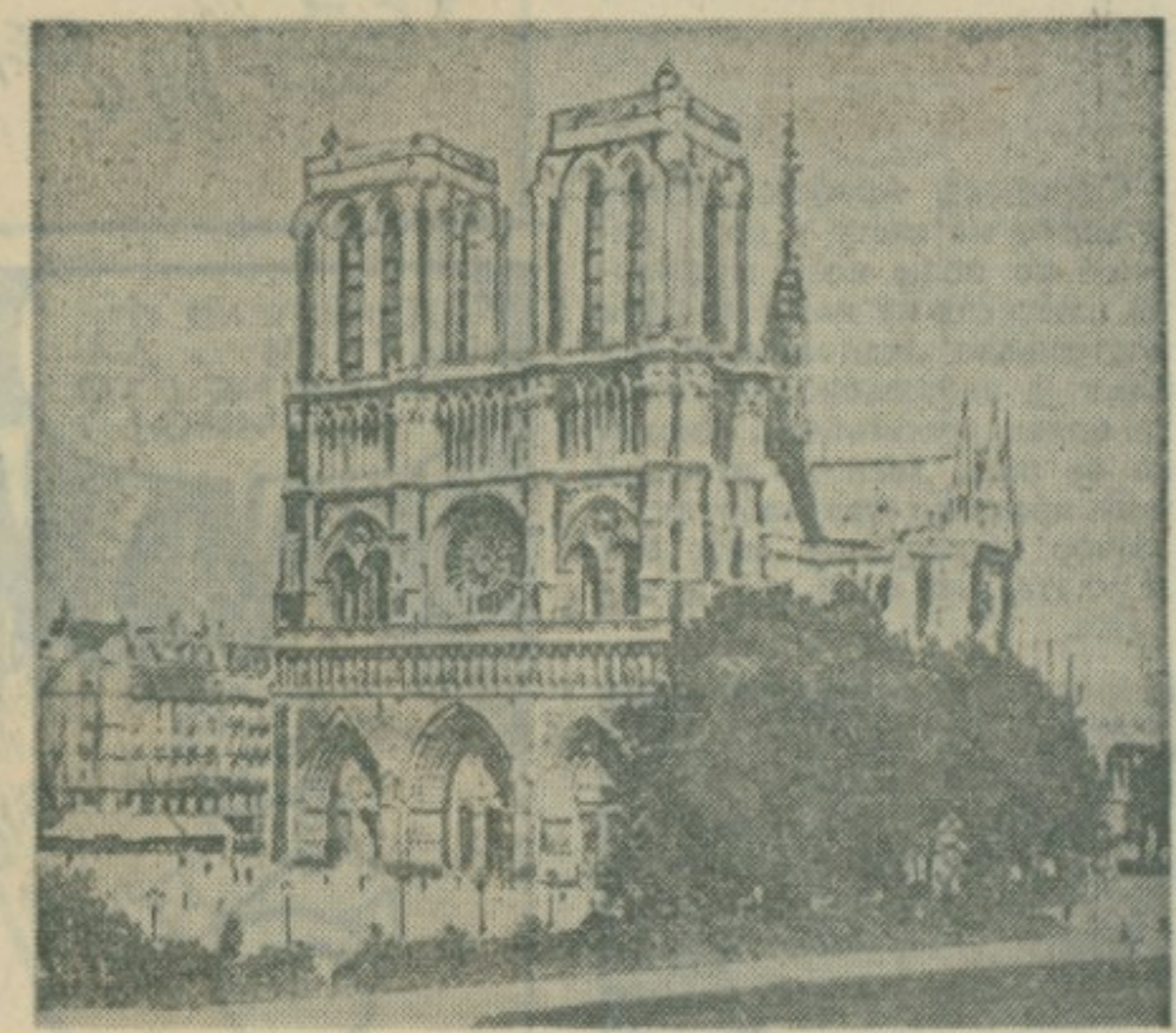
Париз спада међу светске метрополе сиромашне парковима. Док Вашингтон има 50 квадратних метара паркова на једног становника, Беч 25, а Лондон девет у Паризу на једног становника долази само један квадратни метар зелене површине, али зато ниједан град нема тако лепе булеваре с бујним крошњама дрвореда. На 300 километара улица у Паризу је засађено 85.000 дрвећа. Сваке године посади се на улицама Париза 9.000 нових младих и 35 разних врста дрвећа.

Најчешће дрво Париза је платан. Преко 36.000 огромних стабала овог дрвета шири хладовину по париским улицама. Поред тога Париз има 12.000 индијских кестена и 5.000 јапанских софора који олистају у мају и остају зелени до позне јесени.

Улицама Париза сади се дрвеће тек кад има најмање шест година и достиже три метра у висину. За те сврхе у сваком тренутку у расаднику у Ашеру стоји на располагању 50.000 младих стабала.

Један од најтежих пробле-

ЛИСНАТИ СТАНОВНИЦИ ПАРИЗА

ма представља земља на којој ће дрво расти, јер, испод данашњег плочника Париза — нема земље. Тако се на пример испод улице Сен Жак налазе један испод другог слојеви плочника минулих векова. На дубини од два и по метра још лежи калдрма која је у римско време везивала Орлеан са Острвима Париза на Сени. Стога се за свако дрво мора донети довољна количина добре земље с удаљених поља.

Прва париска авенија засађена је дрвећем 1.616 године у време Марије Медичи. Супруга Анрија IV наредила је да се крај Сене посади четри реда бреста. Тако је настала позната Улица краљице. Први булеварии појавили су се тек под Лујем XIV који је 1670. године изравнао некадашња утврђења грађена у XIV веку и направно први булевар на свету широк 36 метара и засађен дрвећем. Под Наполеоном III број булеварара је повећан и они су знатно проширени. Данас париска општина сади 12.000 новог дрвећа по булеварима.

Изложено диму, аутомобилским гасовима и прашинама париско дрвеће се јуначки држи. Просечни живот једног стабла износи 50 година ако су у питању липе, а брест доживи и старост од 70 година.

УСПОРЕНА САВЕСТИ

Из затвора у Палерму, у Италији, побегао је Ђовани Наполи, осуђен због крађе, али се још истог вечера вратио.

— Ево ме... — рекао је стражару кад му је овај отворно капију.

Управнику затвора је изјавио да се покајао кад је у новинама прочитао да ће чувар, ако се бегунац не врати, бити строго кажњен.

— Тај грех никако не могу да узем на своју душу — завршио је своју исповест робљаш у коме се накнадно пробудила савест.

ЛЕЧЕЊЕ ПОМОЋУ ТОПЛОГ ТАВАНА

Врачи индијског народа Ацтека у Мексику лечили су своје болеснике — врућим табаном. Они би добро загрејали камен или мању степену и на њу ставили својом жуљевитом ногом. Пре тога су наређивали пацијенту да легне на земљу и запитали га где осећа болове. Затим би га топлем ногом газили по том месту. Захваљујући дугој пракси и жуљевитости ноге врач је могао толико да загреје своје стопало да је пацијенту просто горела кожа. Ипак није смео да кука јер се веровало да у том случају лек неће помоћи.

ОТРОВИ, ЛЕКОВИ И ЧАСОВИ

Научници су недавно открили да јачина деловања отрова на човека и животиње не зависи само од дозе већ и од времена дана. У чикашком медицинском центру пацијентима су убризгавали велике дозе амфетамин. Опитима је утврђено да је иста доза отрова убризгана одређених часова у дану изазивала смрт код 78 процената опитних животиња док је дата у друго време усмрћивала свега 6 процената.

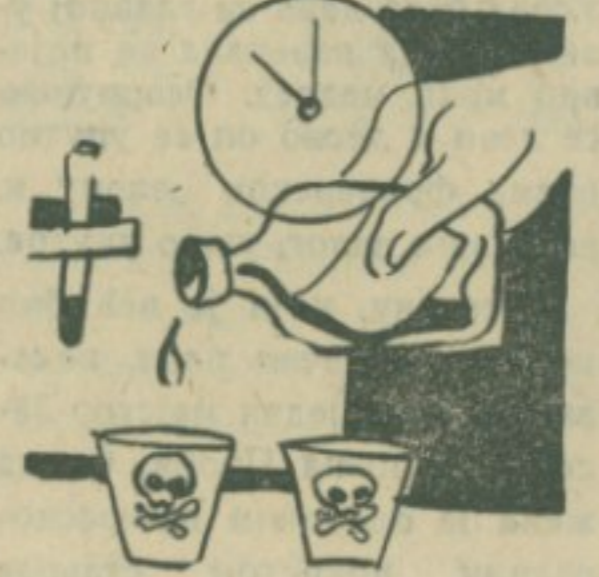
Слични резултати добијени су и у другим научним центрима и с другим отровима и лековима. Лековито својство медикумената мењало се у зависности од времена дана, а дејство отрова било је јаче, слабије или смртоносно. Научници сматрају да јачина дејства лека или отрова зависи од веће или мање биолошке активности организма која се у току 24 часа мења.

ВЕШТИ КРИЈУМЧАРИ

Када је председник Џексон забрањено уношење не алкохола у војне логастије дуж границе 1830. године, војници су се довијали на разне начине како да шверцују алкохол у касарне. Највештији и најпопуларнији је био неки каплар који је свакодневно уносио у тврђаву Крофорд, на горњој Мисисипи, галон алкохола (око 4,5 л.) Он је лебе којим је покривао свој коњ натапао алкохол у близини тврђаве, уносио га влажно у логор касније цедио из њега алкохол.

Овог љубитеља добре капљице није мрзело да цео процес понавља више пута у току седмице.

ЧУВАЈ СЕ СЕЊСКЕ РУКЕ

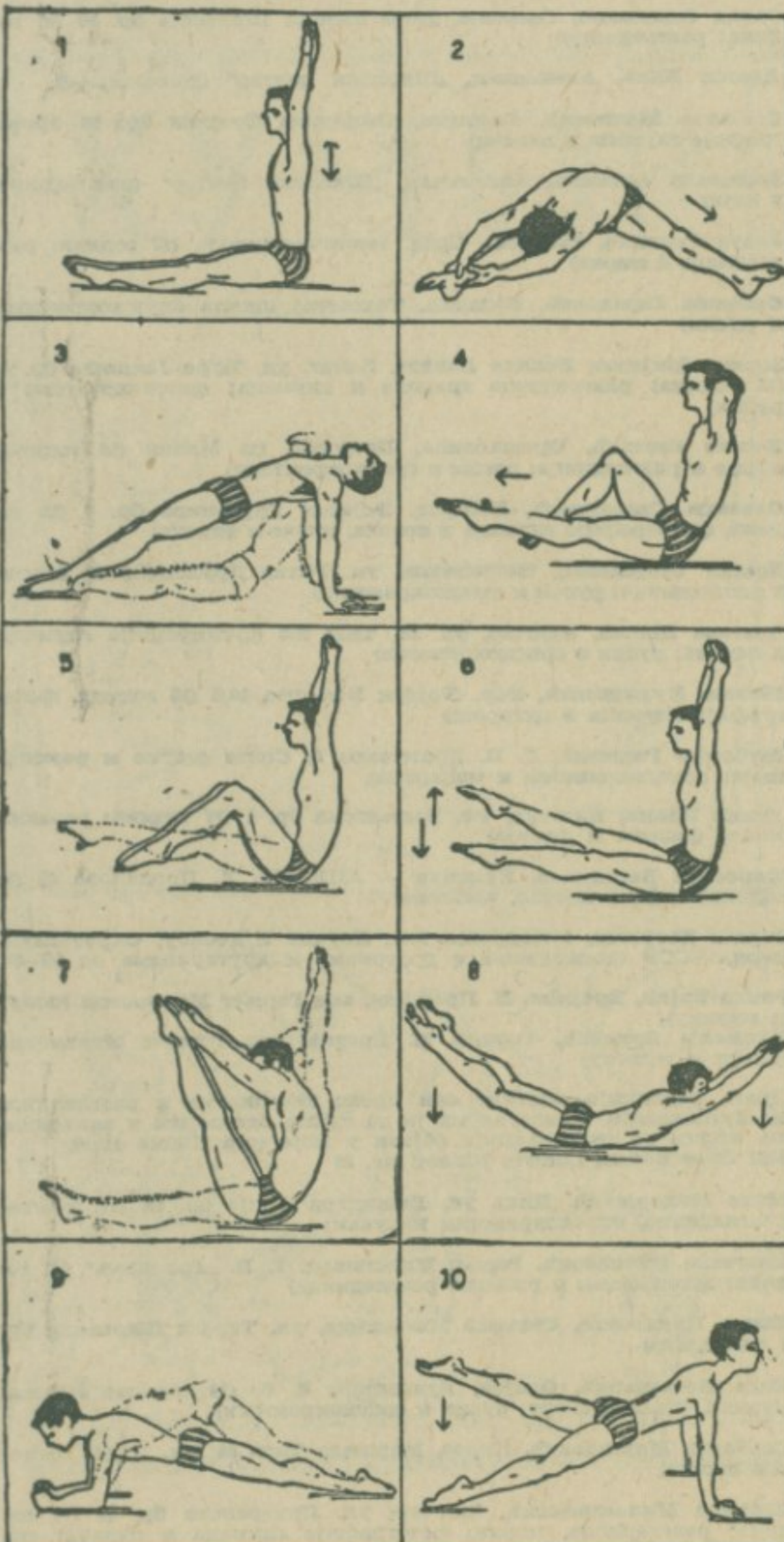
ПО РОМАНУ А. ШЕНОЕ
ЦРТА Ћ. ЛОБАЧЕВ

ПЛИВАЊЕ НА СУВУ

Многи сматрају да с летом престаје и пливање. Међутим, то су ланци и нису у праву. Чак и они који у свом месту немају покривен базен могу читаве зиме да тренирају. Како? Погледајте наш шртеж и покушајте да сваког дана, бар десет минута, изводите ове вежбе. На пролеће успех неће изостати.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ТАЈМ-АУТ ЗА ХУМОР

Белгијска женска хокејашка екипа „Парвије“ јединствена је у свету. Она располаже плаћеном козметичарком. Пре почетка сваке игре она тако успешно улепшава играчице да навијачи у гомилама хрле према стадиону. Председник клуба каже о томе:

— Улепшавање даје девојкама самоувереност и пуни благајну клуба. Ипак постоји један недостатак — само у последње време три наше најбоље хокејашнице су се удале и напустиле спорт.

28-годишњи Дејв Смит из Сан Франциска препливао је у другом покушају Гибралтарски мореуз. Он је стазу од 26 км савладао за 8 часова и 47 минута. Први покушај није успео, пливача је напала ајкула. У другом покушају њега су заштитили металним кавезом који је вукао моторни чамац.

Један љубитељ атлетике упутио је енглеском листу „Инвинг Њус“ писмо у којем је молио да се уобуду на атлетским сусретима не употребљава стартни пиштољ. „Као убеђени пацифиста ја устајем против свега што подсећа на оружје. Ни-

СПОРТ

ко не може да порекне да стартни пиштољ не изазива непријатна сећања. Потребно је само размислити о томе

да ли га заменити гонгом, сиреном, звоном или добошем...“ завршава писмо овај ултра-пацифиста.

Фудбалери једног клуба који су допутовали у белгијски грдић Вонберге заборавили су код куће своје легитимације. Претило је да изгубе утакмицу пар-форфе. Излаз из тешке ситуације нашао је судија утакмице Петер ван Крак. Он је од сваког играча гостујуће екипе узео отисак прстију и послао их фудбалском савезу, после чега је звиждуком дао знак за почетак утакмице. Ван Крак је по професији полицијски инспектор.

Атлетика у Француској као и раније слабо привлачи гледаоце. Често се понавља иста слика: више је учесника и судија него гледалаца.

Недавно су у Паризу одржана изборна такмичења за првенство Француске. Било је и добрих резултата. Само није било гледалаца. Свега 5 (пет!) људи осамљено је било разбацано у огромном

котлу стадиона. И то још није св, — тројица од њих дошли су грешком: они су хтели да гледају фудбал, а побркали су датуме. То је дало повода једном дописнику оштрог језика да напише: „Ако долазите на атлетска такмичења увече, понесите нож, јер ће вам у тој пустињи бити страшно“.

У САД је изумљена још једна грана спорта. То је кошарка на штупама. Према мишљењу стручњака она развија код играча бољи преглед игралишта и, наравно, одлично владање телом. Кома би било пријатно да падне са такве висине!

Награде које се додељују појединцима на разним спортским такмичењима врло су једнообразне. С том праксом су изгледа хтели да прекину организатори смучар-

ских такмичења у алпским дисциплинама у Абондансу у Француској. Они су уручили победници у слајому М. Гончел... краву, А. Фамоз и И. Мир за постигнута друг и треће место теле и овцу.

Сада шаљивци предлажу да се победницима доделе цигле и остали грађевински материјал да би домаће животиње добиле кров над главом.

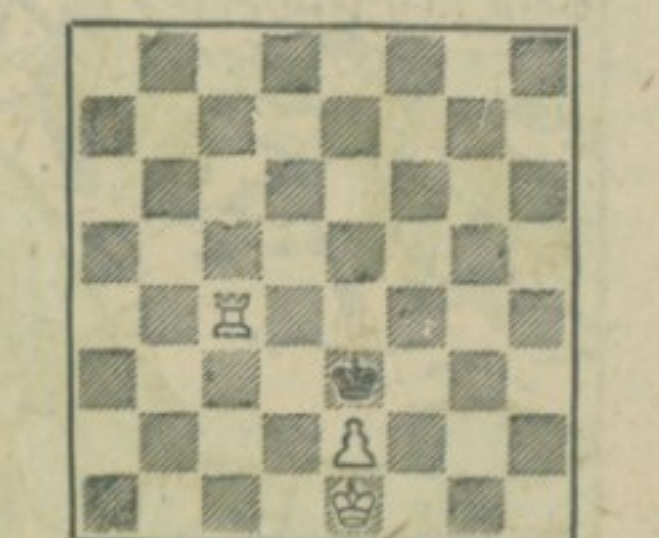

Мали проблем

Данашњи задатак служи ока одлична вежба за решавање шаховских проблема. Због малог броја фигура ова шаховска минијатура није тешка за решавање. Завршна позиција је интересантна. Зашто?

Бели: Кел, Тц4, Пе2, (3 фигуре).

Црни: Ке3 (1 фигура).
Решење:
1. Кф1, Кд2, 2. Кф2, Кд1, 3. Ке3, Кел, 4. Тц+ и мат.

Мат у 4 погеза

ПРИЧЕ БЕЗ КОНЦА И КРАЈА

бар, постане рђав, а Стив који је био рђав па постао добар, па постао рђав, постане добар. И то оној народној: „С ким си, онакав си!“ — Марк који је био добар, па постао рђав, па постао добар, па постао рђав, па постао добар, а Стив који је био рђав, па постао добар, па постао рђав, па постао добар, постане рђав. И по оној народној: „С ким си, онакав си!“...

Ишао медвед планином, ишао медвед планином и шта мислите шта је видео? Видео је другу планину. И шта мислите шта је урадио? Попео се на ту другу планину. И шта мислите шта је видео? Видео је трећу планину. И шта мислите шта је урадио? Попео се на ту трећу планину. И шта мислите шта је видео? Видео је четврту планину. И шта мислите шта је урадио...

Састали се разбојници у Калабрији, у стеновитој Калабрији, у Италији. Њих петорица и предводник шести. И онда предводник рече: — Ти, Бепе, који највише

знаш, испричај нам једну своју!

И Бепе поче: — Састали се разбојници у Калабрији, у стеновитој Калабрији, у Италији. Њих петорица и предводник шести. И онда предводник рече: — Ти, Бепе, који највише знаш, испричај нам једну своју!

И Бепе поче:

— Састали се разбојници...

Била једна тамна, тамна земља. И у тој тамној, тамној земљи један таман, таман град. И у том тамном, тамном, тамном граду једна тамна, тамна улица. И у тој тамној, тамној улици једна тамна, тамна кућа. И у тој тамној, тамној кући један таман, таман орман. И у том тамном, тамном орману једна тамна, тамна кутија. И у тој тамној, тамној кутији једна тамна, тамна књига. И у тој тамној, тамној књизи једна тамна, тамна прича. И у тој тамној, тамној причи једна тамна, тамна земља. И у тој тамној, тамној земљи један таман, таман град. И у том тамном, тамном граду једна тамна, тамна улица. И у тој тамној, тамној улици једна тамна, тамна кућа. И у тој тамној, тамној кући једна тамна, тамна орман. И у том тамном, тамном орману једна тамна, тамна кутија. И у тој тамној, тамној кутији једна тамна, тамна књига. И у тој тамној, тамној књизи једна тамна, тамна прича. И у тој тамној, тамној причи једна тамна, тамна земља. И у тој тамној, тамној земљи један таман, таман град...

Душанка Шобић, Липолист код Шапца (14 година; разгледнице, за сваку добијену шаље разгледницу свога места)
Орхан Лоџа, ул. Сутјеска 22, Пећ (16 година; марке и значке; фудбал)

Љиљана Ашић, ул. Ивана Цанкара бр. 33, Земун (18 година; омете од чоколаде, разгледнице, салвете и марке)
Никола Орловић, ул. Рајчевина 27, Трстеник (16 година; дописивање)

Весна Дашић, ул. Подравска 23, Београд (14 година; разгледнице, значке; руски)

Коста Симић, ул. Ђурићева бр. 15, Нови Сад (19 година; журналистика, спорт, сликарство, фотографија; есперанто, српскохрватски и немачки)

Мирослав Шпољар, ул. Браће Рађина бр. 43 Сремска Митровица (16 година; разгледнице; српскохрватски, енглески)

Олига Ниварски, ул. М. Чобанског, Врбас (15 година; дописивање)

Зоран Поповић, ул. Веле Нигринове бр. 18/II (16 година; опорт, модерна музика)

Ана Дворњанић, ул. Курбанова, бр. 29, Стара Пазова (16 година; ученица II раз. гимназије; разгледнице и слике глумца; мањачица „Партизана“ филм и опорт; словачки, српскохрватски и немачки)

Мирјана Николић, ул. Милорада Станковића бр. 92, Велика Плана код Смедерева (15 година, ученица VIII раз; разгледнице, значке и фотографије глумца и певача; српскохрватски, француски и руски)

Душан Огњеновић, ул. Радничка бр. 12, Кнежево, Барања (21 година; дописивање; филм, забавна и бит-музика)

Zbignjev Janowski, Rupin, ul. Miawska 4, woj Budgoskie, Polska (дописивање)

Gregorz Glowaski, Rupin, ul. Kiliviskiego 5, woj Budgoskie, Polska (дописивање)

Roman Fikaszewski, Rupin, ul. Sienkiewicza 5, woj Budgoskie, Polska (дописивање)

Едвард Минасоти, ул. Сутјеска бр. 22, Пећ (16 година; марке, разгледнице)

Мира Чезић, ул. Вељка Дугошевића 16/21 Београд, (13 година; дописивање)

Невенка Ђукић, ул. Вељка Дугошевића 16/6, Београд (14 година; дописивање)

Миле Зехић, з. н. Округлица код Вареша (дописивање; марке)

Бранислав Савић, Ново насеље код хладњаче 36, Радинац, Смедерево (дописивање, с друговима и другарицама)

Љиљана Стојан, 303 бр. 46/81, Скопје, (салвете, разгледнице и марке; бугарски, француски и српскохрватски)

Савна Јовановић, Гавриловић, Ново насеље Поповица бр. 16 (17 година; разгледнице)

Драгана Илић, Алексинац, „Школски центар“ (дописивање)

Снежана Милошевић, Гавриловић, Спојадина Трајковића бр. 36 (фотографије глумца и певача)

Звонимир Алексић, Алексинац, „Школски центар“ (разгледнице у боји)

Јонуз Редовић, Њивкић, Сред. техничка школа (17 година; разгледнице и марке)

Станислава Гарановић, Њивкић, Техничка школа (српскохрватски и руски)

Зорница Бијатов, Велике Љиваде, Ванат, ул. Буре Јакшића бр. 42 (13 година; разгледнице градова и глумца; српскохрватски и руски)

Вељко Гасодић, Орешковића, Петровац на Мливи (15 година; марке и разгледнице; руски и српскохрватски)

Славница Станковић, Београд, Војводе Драгомира бр. 8 (15 година, фотографије глумца и певача, плоче и значке)

Драгана Стојановић, Вуловић, ул. Ратка Друловића 10 (марке и разгледнице; руски и српскохрватски)

Драгана Пешћ, Зајечар, ул. М. Тита 208 (фотографије глумца и певача; руски и српскохрватски)

Милета Кузмановић, Бор, Кајдук Вељкова 10/4 (16 година, фотографије глумца и цигарете)

Љубомир Редовић, Г. П. Драгешина 5, Сента (марке и разгледнице; српскохрватски и мађарски)

Давидо Пакић, Неготин, Ул. Вадљевска бр. 1 (17 година; разгледнице; физика и хемија)

Мирослав Веселиновић, Румска — АПБ, Ул. Д. Продана 48 (16 година; марке, значке, амблема)

Јарни Дворњанић, I Надрани 1661, Лоучна И/Десноу, Окрес Шумперк, ЧССР (дописивање с друговима и другарицама од 18—47)

Ранка Вајић, Врађињ, II Прањани, код Горњег Милановца (спорт и музику)

Ђунија Јуковић, Теочин, II Врзана, код Горњег Милановца (спорт и музику)

Драга редакцију, примио сам преко 200 писама и разгледница из Југославије. Немогуће ми је да свима одговорим и захвалом, па молим да то редакцију објави у моје име Nikola Vam 6031 Ober Roden, Ludwig Umland str. 39

Миле Николић, Ниш, ул. Вождара Ашије бр. 4а (17 година; разгледнице, српскохрватски и руски)

Мечислав Вучићевић, Горњи Милановац, Г. П. „Градитељ“ (21 година; дописивање и размена разгледница)

Кристина Павловић, Сремска Митровица, ул. Тараса Шевченка бр. 8 (14 година)

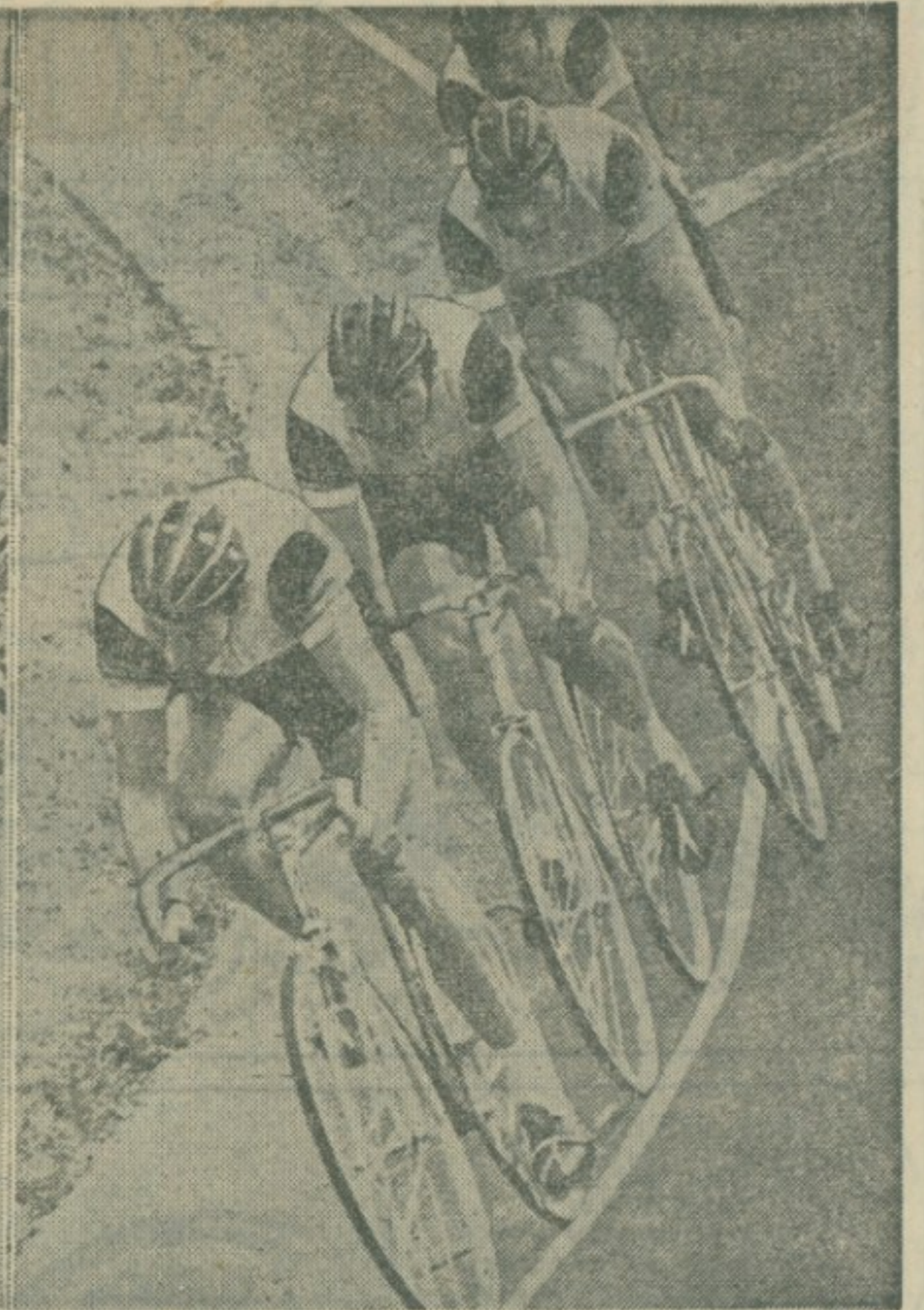
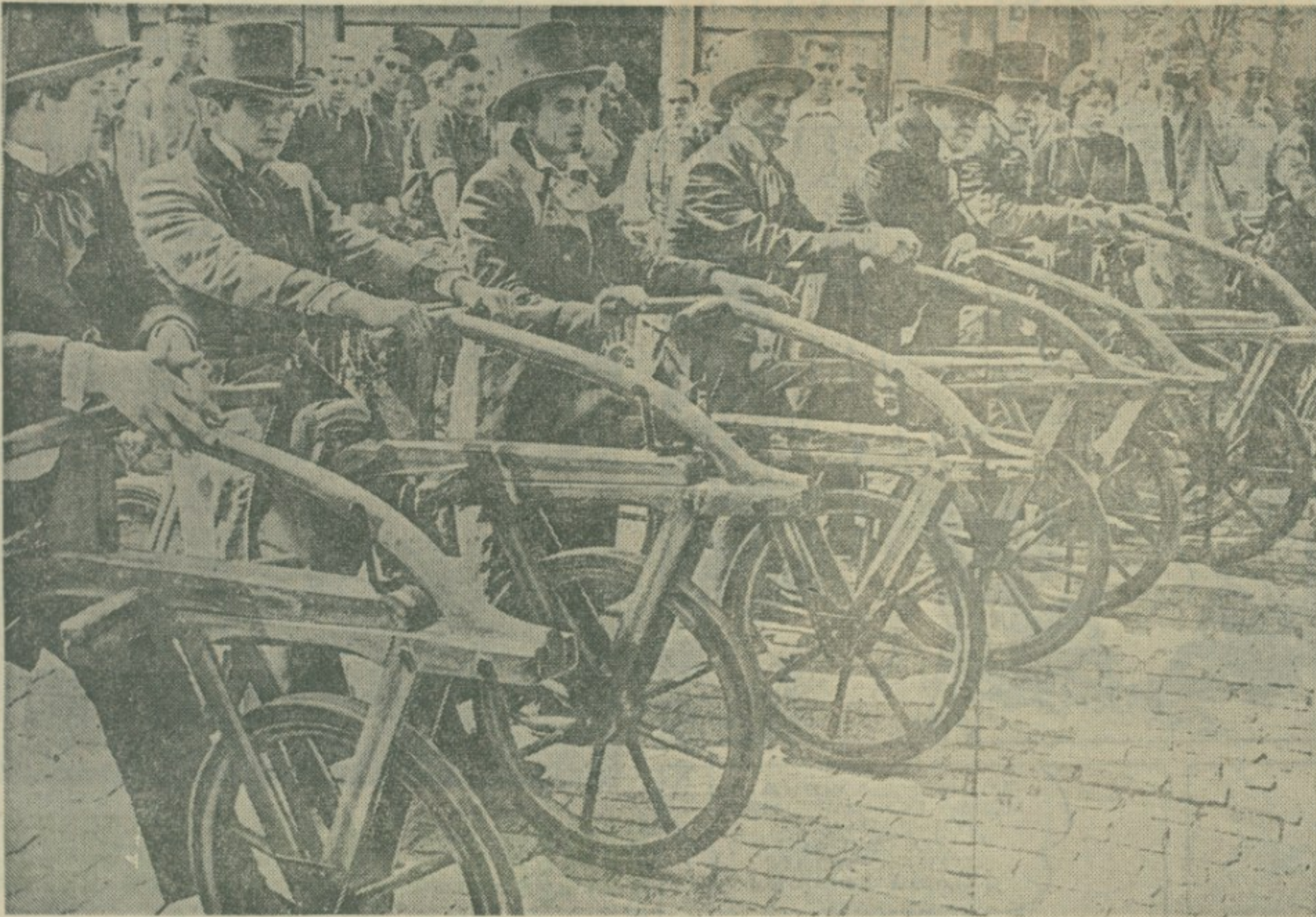
Нада Богдановић, Осиек, Рузвелтова б. б. (14 година; забавна музика, филм и спорт; руски и српскохрватски)

Слободан Илићковић, Пирот, Маршала Тита 88 (уч. II раз. основне школе)

Славница Милошевић, Зајечар, ул. Призренска бр. 88 (16 година; разгледнице, марке, фотографије глумца и певача; енглески, француски, бугарски, руски и српскохрватски)

WALT DISNEY'S ПОТЕРА ЗА ЗЛАТОМ

БИЦИКЛ слави РОЂЕНДАН

Отприлике сваки десети становник Земље има бицикл; број ових возила процењује се на 250 до 300 милиона. А многи су сматрали да бицикл неће моћи да опстане у нашем веку аутомобила, па се и сад сажаливо осврћу за бициклизмом који им личи на анахронизам у ери темпа од сто километара на час. Међутим, бицикл се не само одржао већ је још возило које се често употребљава и у градовима и у селима. И понекад бициклисти сажаливо гледају на возаче за воланом аутомобила: у великим градовима се не ретко догађа да читаве колоне аутомобила стоје док се из-

међу њих вешто провлачи бициклиста. Једна анкета спроведена у Штутгарту показала је да просечна брзина аутомобила у центру града износи — свега три километра на час!

ПОСЛЕ МНОГО ХИЉАДА ГОДИНА

Звучи готово парадоксално: што је више аутомобила више је и бицикла. Разлог није само у томе што је бицикл лакше паркирати у градовима у којима возачи морају да изгубе и по пола часа док нађу место где ће оставити своје возило. Чак и у САД, земљи у којој је техника отишла најдаље, око 60 милиона људи редовно се користи бициклом.

Често погрешно мислимо да

Пре 150 година Карл фон Драјс је први пут потерао своју „трчећу машину“. У част рођендана бицикла недавно је приређена трка од Страсбура до Карлсруе и то на бициклима, верним копијама најстаријег примерка овог возила.

су највећи технички изуми остварени у нашем веку, веку технике. То се догодило давно, у далекој прошлости — онда када је пронађен точак, део људског ума и вештаке руке, које се ни са чим другим не може поредити. После много хиљада година, односно тек пре 150 година, човек је пронашао узајамну везу између два точка — предњег и зад-

њег. Другим речима, пронађен је предњи точак којим се може директно управљати. Проналазач није био инжењер, већ надзорник шума Карл фон Драјс. Он је пре 150 година свој генијални изум приказао у Манхајму. То ни издалека није бицикл какав ми данас знамо. Била је то, како се је називали, „трчећа машина“, гломазна и тешка, на-

прављена од дрвета. Није било никаквих педала већ се возило кретало напред на тај начин што се бициклиста наизменично отискивао од земље левом па десном ногом.

ИНДУСТРИЈСКА ПРОИЗВОДЊА

Данас се у свету производи 25 милиона бицикла годишње. А у свим европским земљама направљено је у време проналазака „трчеће машине“ свега неколико хиљада ових дрвених возила. Разлог: није било баш велико уживање возити се на оваквом бициклу: седеште је било неугодно, точкови са гвозденим обручем одскакивали су од неравног тла. Али, људе је занимао овај спорт и један напредак је бележен за другим.

Око 1850. први пут су стављене педале, а онда је бицикл направио скок — увис. Да би се што боже преваљивала раздвојена, направљен је предњи точак већег пречника — износио је метар, а на крају и читави два. Високи велосипеди владали су саобраћајем између 1860. и 1890. године.

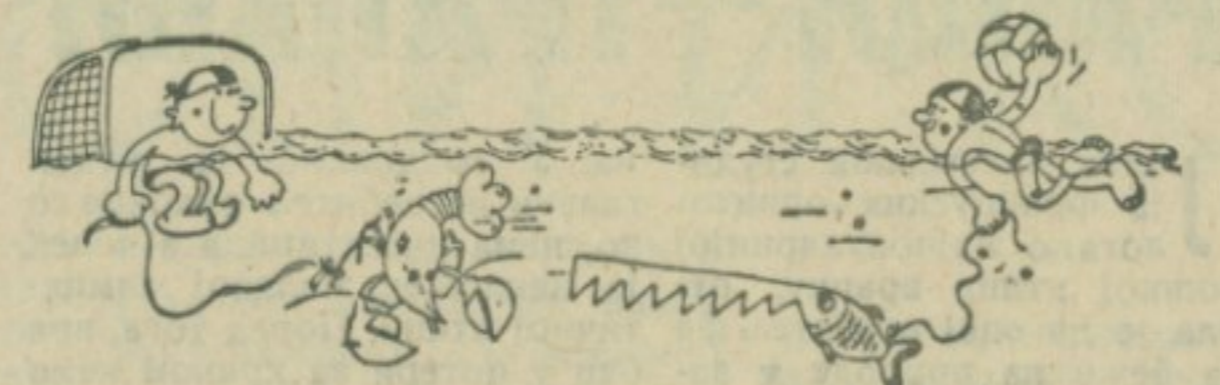
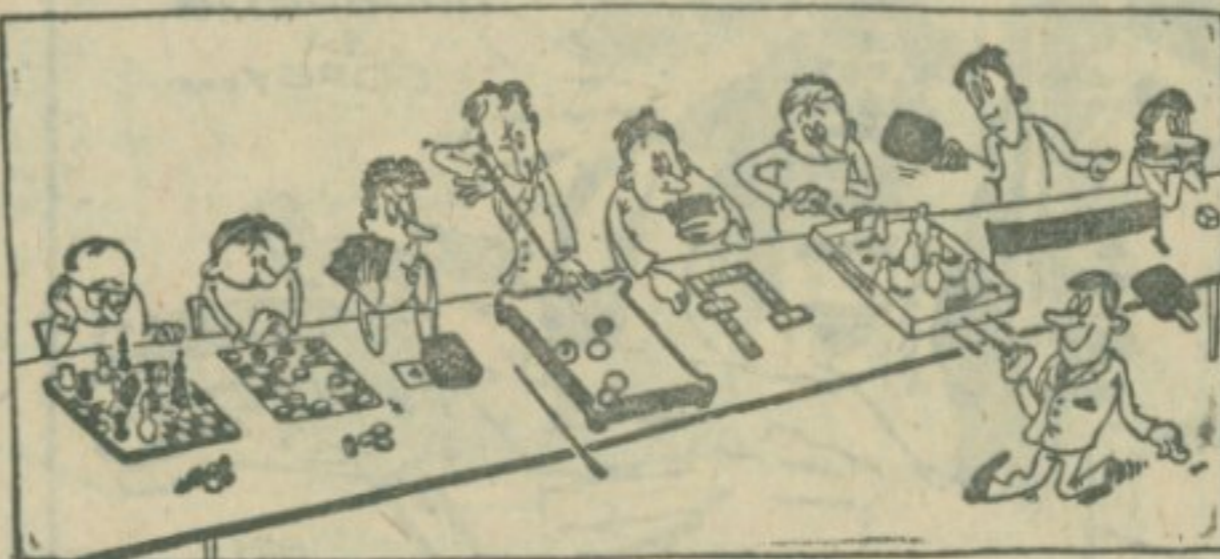
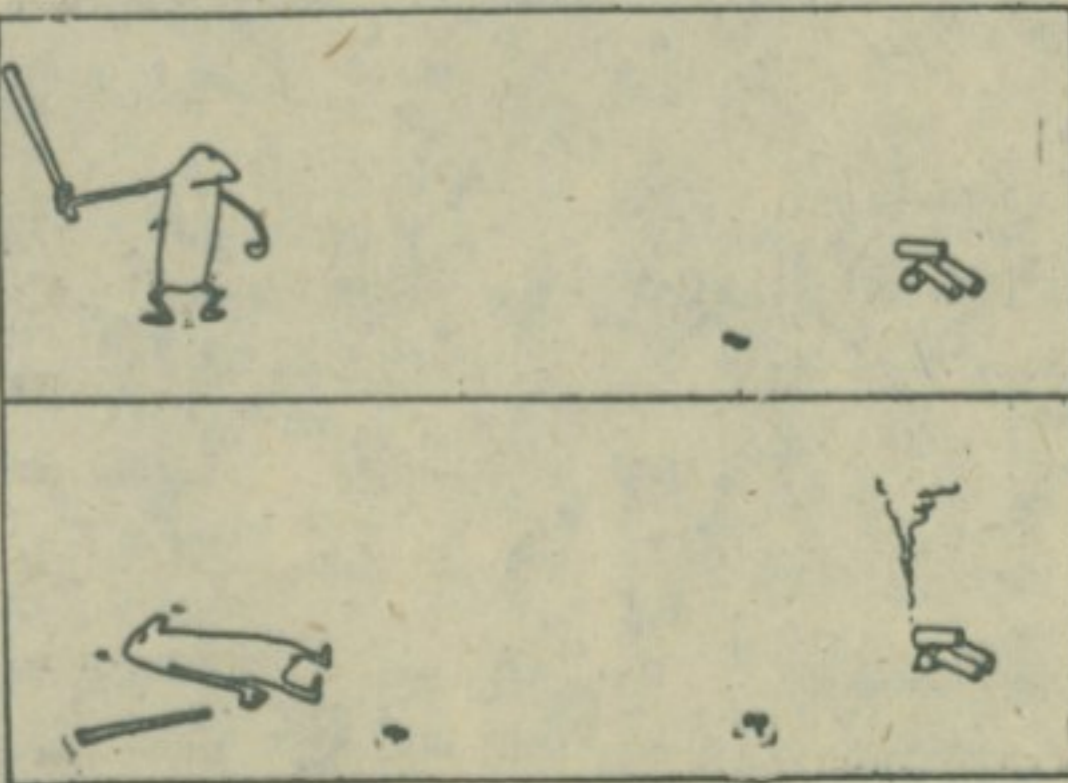
А онда су дошли нови пројекти: ланац, гуме, цела конструкција је постала лакша. Негде око 1880. године бицикл се спустио на земљу, поново постао нижи. Али о некој масовној производњи још се није могло говорити. На пример, годишња производња бицикла у Немачкој износила је 1890. године 7.000 комада, а на томе послу радило је 1.200 механичара. Међутим, већ осам година касније забележена је производња од 200.000 бицикла. Крајем прошлог и почетком овог века почела је индустријска производња. У то време, после многих измена, бицикл је пронашао свој нови облик и, у основи, тај се облик није много изменио за последњих шездесет година.

на срца и крвотока, тзв. миокардна болест, гојазност и многе друге од којих махом пате они који се не крећу довољно. У оба случаја бицикл може изванредно много да учини, спречи.

Лекари сматрају да је бициклизам веома здрав спорт, кад је реч о здравим људима и када се умерено упражњава. Повећава потрошњу енергије, што, опет, доводи до губљења сувишног сала, јачања мишића, а већа потрошња кисеоника натерује на дубље дисање.

И, људи су поново почели да седају на бицикле. У многим европским бањама и летовалиштима бицикли се најчешће налазе. Они им служе и као лек и као разонода. У ствари, бицикл пружа две корисне ствари, опоравак на чистом ваздуху и одржавање добре физичке кондиције, а такође и упознавање са занемареним лепотама природе.

ХУМОР

ТАУЕР ТРАЖИ ГАВРАНА

У завидној старости од 21 године угинула је „Кора“, најстарији од шест славних гавранова Тауера, чувене куле у Лондону. „Кора“ је крајем августа сахрањена на гробљу гавранова у дворишту Тауера. Управа куле предузела је све да „Кори“ што пре нађе замену. Јер, према једном старом веровању британском краљевству доћи ће крај кад више не буде гавранова који се гнезде у Тауеру.

НАЈСТАРИЈИ МРАВИ

Фосилни остаци два примитивна мрва-радника откривени су у једном комаду нилсбарна нађеном на обали Њу Џерсија у Америци. Према мишљењу стручњака са Харвардског универзитета они мрави су живели пре 100 милиона година. Фосили су вероватно најстарији досад откривени остаци инсеката који су живели у колонијама.

ЛЕК ПРОТИВ БОЛЕСТИ ЦИВИЛИЗАЦИЈЕ

Али нешто се ипак изменило: бицикл који је једно време сматран за вастарело возило доживљава поново успон. Разлог не треба тражити само у томе што се овим возилом може лако кретати градским улицама закрченим аутомобилима. Не, то није једини разлог. Људи у високоцивилизованом земљама дошли су до сазнања: треба поново открити природу, мора се нешто преузети против „болести цивилизације“, као што су обоље-

БИК КОЈИ СЕДИ

ИДУЋЕ НОЋИ ПОГЛАВИЦЕ СВИХ ПЛЕМЕНА И ПЛЕМЕНСКИ ВРАЦИ ОКУПИЛИ СУ СЕ У ГУСТОЈ ШУМИ...

ЛУКОВНИК БУВ УВЕК НАМ ЈЕ БИО ИСКРЕН ПРИЈАТЕЉ. СПРЕМАН ДА НАМ ПОМОГНЕ. А САДА СМО ПРЕДАТИ У РУКЕ РЪАВИМ БЕЛИМ ЉУДИМА.

ДА, ПРЕМА ИНДИЈАНЦИМА КОЈИ СУ ИМ ПОКОРНИ ПОНАШАЈУ КАО ПРЕМА ДОМАЊИМ ЖИВОТИЊАМА, А ПРЕМА ОНИМА КОЈИ НЕКЕ ДА ПРИГНУ СЛАВЕ КАО ПРЕМА ДИВЉИМ ЗВЕРИМА!

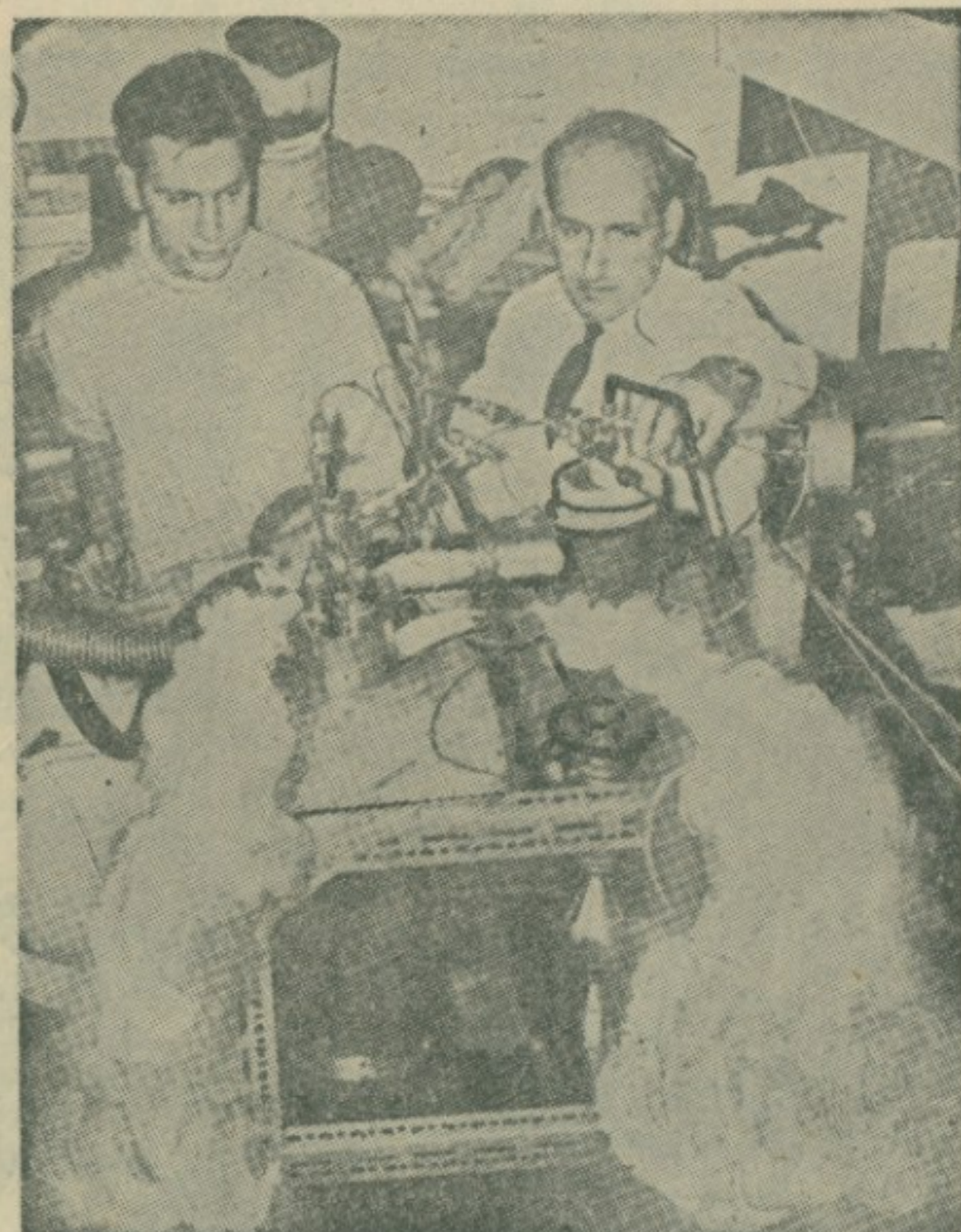
ЗАШТО ДА ЧЕКАМО НОВА ПОНИЖЕЊА! ОБЈАВИМО ИМ РАТ И ОТЕРАЈМО ИХ С НАШЕ ЗЕМЉЕ!

ДА, РАТ! НАПАДНИМО ЊИХОВА УТВРЂЕЊА И КАРАВАНЕ!

ТАДА ЈЕ ПРОГОВОРИО БИК КОЈИ СЕДИ. У ИМЕ ВЕЛИКОГ ДУХА ТРАЖИО ЈЕ ДА НЕ УЛЕТЕ СЛЕПО У РАТ БЕЖ ДА НАЈПРЕ ОБАВЕСТИ И УДАЉЕНИЈА ПЛЕМЕНА И ДА СЕ СВИ ПРИПРЕМЕ ЗА БОРБУ...

НАЈХЛАДНИЈА ТАЧКА НА ЗЕМЉИ

Сребрна ваљкаста посуда пература која се теоријски која се налази у мрежи цеви може добити. У сребрном и жица тренутно је најхладније место на нашој планети. Доктор Дејфајд Филип Супер-фризер који ради на (на снимку десно) који је кон основу два изотопа хелијума струисао овај апарат, каже: биће од велике користи у ко „То је заправо најнижа тем- смирчким истраживањима.

М-КАО МОДА

М-КАО МЛАДОСТ

ПРУГАСТО И КОЦКАСТО

Испод јесењег мантила потребна је прикладна ха делу од коцкастог штофа љина од тањег штофа. О ве јесени модерни су и пру детаљ: на предњем груду, се одлучите за онај који више волите. Први модел на нашој фотографији је комбинација пругастиг и једнобојног штофа. За до њи део можете искористи и неку „демодирану“ једнобојну хаљину из ва- шег ормара, а докупити само пругасти штоф за горњи део. На другом мо- делу од коцкастог штофа карактеристичан је један детаљ: на предњем груду, нашивена је „лајсна“ од косо кројене тканине. А ли, она није пришивена за хаљину преко целе њене ширине, већ је на средини (отприлике 20 цм) остав- љена слободна да би ис- под ње могла да се про- вуче кравата.

ВРАПЦИ — ГРАЂАНИ

Једна занимљива студи- ја француских орнито- лога о најпопуларнијој варошкој птици врапцу, от- крила је да овај пријатељ фа сада бежи из природе у за- гушљивост, смрад и праш- ну велеграда. Тако, на при- мер, у Паризу и Лондону жи ве четири врапчја пара по хе ктару, у шведским градовима један и по док их у селима Француске има свега 0,37, у британским селима 0,12 а у Туркестану 0,90 по хектару. Откуд селдбе врабаца из села у градове? Ова појава објашњава се на више начи- на. У градовима је редак главни истребитељ врабаца со ко, нема инсектицида а човек је наклоњен маленој симпатичној птици. Поред тога, вра бац у потери за храном нема других крилатих супарника. Међутим, главни разлог ко ји је врапца учинио градским становником је то што он своје гнездо претежно свија у напуштеним зградама, по таванима и мансардама, а вр- ло ретко у природи и по др- већу. Врабац је једина пти- ца из наших крајева која је- де врнсту храну а свија гне- зда испод кровова.

ВРЛО ПРОСТО

Француског вајара Родена упитали како ствара своја — Врло просто — одговори Роден. — Ја узимам мер- велика дела. мерну стену и одбацујем све што је сувишно.

Истинита прича о вуку који је био уцењен са две хиљаде долара. Пише ваш стари знанац Ернест Сетон Томпсон, канадски књижевник.

Долина Курампо у Новом Мексику одувек је била позната као одгајалиште најбоље стоке. Кроз читав крај протиче река Курампо по којој је долина и добила име. Крајем прошлог века целу ту долину тиранисао је један вук кога су Мексиканци прозвали Страшни Лобо а фармери Краљ Курампоа.

А лобоси су — једна врста вукова данас потпуно истребљена — све до почетка овог века били права напаст за пољопривреду Америке тако да је чак и сама влада САД морала да им објави прави рат до истребења. Ови вукови су лутали преријом и кладаи стоку, а били су снажнији и јачи од обичних шумских вукова. То се најбоље видело по томе што су свуда

где би се појавио лобо остали вукови бежали. Један од таквих био је и Страшни Лобо. Био је то необично снажан вук који се видљиво истицао међу својом сабраћом. Али ипак оно чиме се он нарочито одликовао није се видело споља: његово невероватно лукавство које је он показао у току неколико година своје страховладе и против кога ни најбољи ловци и најваљанији пси нису могли ништа.

Мада је познато да вукови најрадије нападају у чопорима то није био случај са Страшним лобом. У његовом чопору — ако се он уопште имао — тако назвати — било је само пет вукова. Међу њима се истицала бела вучица коју су Мексиканци назвали Бланка, жена Страшног лоба.

Премда сасвим мала ова група вукова задала је више него хиљаде фармерима-сточарима него стотине других. Пуних пет година та разбојничка дружина предвођена Страшним лобом вулка је за нос најбоље ловце, презирала њихове клопке и заклала преко две хиљаде крупне стоке увек бирајући само најбоља грла. Нису волели овчешину па ипак су само у току једне ноћи 1893. године поклали 250 оваца, али ниједну нису појели. Клади су просто само да убијају.

УЦЕНА ОД 2.000 ДОЛАРА

Већ у самом почетку своје каријере Страшни лобо је уцењен на сто долара да би се ова сума стално повећавала док није достигла цифру од 2.000 долара. У оно време била је то велика свота поготову ако се узме у обзир да је мало који двоноги разбојник био уцењен на више од хиљаду долара. Каубоји и фармери плашили су се више Страшног лоба и његове банде него било ког револвераши тога времена.

А Страшни лобо, да ли се он нече, плашио? Изгледа да је једино страховао од ватреног оружја јер за све време његовог терора није забележен ниједан случај да је његова банда напала неко људско биће, јер он је „знао“ да људи носе оружје. Преко дана дружина је имала сталне осматраче и добро водила рачуна да увек буде ван домаћа ватреног оружја. Страшни лобо и његова банда никад нису окусили било какав мртв плен који ловци најчешће користе као клопку за остале вукове, већ су јели само оно што сами убију.

Једном су неки каубоји посматрали како Страшни лобо стоји на љувику и чува стражу док су остали чланови покушавали да нападну стадо крива и телад. Чим су осетиле вукове, краве су се збиле у гомили са теладима у средини а са главама окруженим у поље. Пуна два часа вукови су покушавали да пробију тај „фронт“ рогова, али узалуд. Страшни лобо је све то посматрао са свог стражарског места. И када му је било доста свега рикнуо је као лав и страшним скоком прескочио бедем од рогова и ушао усред круга убијајући немилосрдно телад. Тиме је одбрамбени бедем био савладан и отворен пут осталим члановима банде.

ПОКОЉ ПАСА

Само тада банда је поклала око педесет телад. Уцена се попела на хиљаду долара. Висока свота привукла је најбоље америчке ловце да окушају срећу. Међу њима налазио се и један Тексашанин, Боб Танери, који је важио као непогрешив стрелац док су за његове ловачке псе говорили да су међу најбољим у Америци. После неколико дана извиђања Танери је ушао у траг разбојничима и почео да их гони. Али лукави Страшни лобо је био изабрао такав терен којим

Страшни ЛОБО

ниједан коњаник није могао да прође. У току ноћи ловци су морали да заноче у кршвитом планинском пределу. Али исте ноћи Страшни лобо и његова банда успели су да се неопажено привуку заседи и закољу седам паса и једног коња пре него што су их ловци и осетили. Сутрадан је хајка настављена. Али од 18 паса који су се разбежали увече се само шест вратило. Тако су, Танери и његови пријатељи морали да се одрекну своте на коју је Страшни лобо био уцењен.

И остали покушаји да се разбојници униште помоћу паса пропали су. А онда се појавио један ловац који је био стручњак у постављању клопки за вукове. Привезао је јуне за дрво а око њега ставио шест јакних замки. Да би се уклонио сваки траг људског мириса, ловац је имао на себи рукавице које је умакао у говећу крв. А исто тако и чизме. Када су клопке биле завршене, сав терен околу је изравнан кожом којота. Тако је сваки траг људског присуства био избрисан.

Али, лукави вук није ни овог пут насео. Његов нух тачно му је показао где се замке налазе и он је у близини сваке замке загребао земљу да би на тај начин упори зорио своју сабраћу да се чувају. Па ипак, јуне се није спасло. Једним скоком Страшни лобо је прескочио све замке и нашао се на леђима животиње. Захло је теле и није га ни такнуо. Као да је тиме хтео да покаже људима да му не могу ништа.

КАД БОЛ ОТУПИ ОПРЕЗНОСТ

Исти ловац је наставио са замкама и једног јутра у клопци је нађена Бланка, жена Страшног лоба. На вест да је ухваћена бела вучица дотрчали су суседни фармери и чобани. Бланка је имала лепо бело крзно и сви су јој се дивили. Изгледа да се она упустила негде сама и тако настрадала. Она је покушавала да се извуче из челичних кљуса, али све је било узалуд. Завијала је из свег гласа вероватно позивајући у помоћ. Из кањона се чуло страшно урлање Страшног лоба. У очајничком покушају да се извуче, Бланка је ударила главом о земљу док јој није потекла крв на уста. А онда се умирала. Била је мртва.

То је био почетак краја Страшног лоба. Бол због смрти Бланке био је тако велики да је заборавио своје најјаче оружје — лукавство. Цео дан је урлао обилазећи место где је Бланка настрадала. Страшни лобо није крио своју љубав и бол за изгубљеним другом.

Искусни ловац видео је да је то тренутак да се дочепа старог разбојника. Бланка је однета на фарму и тамо обешена о једно дрво испод кога је било постављено неколико врло вешто скривених кљуса. Није се дуго чекало на лоба. Чим је пао мрак, Страшни лобо се припуцао тако вешто како је само он могао учинити. Кад је видео своју женку као вис, изгубио је сваки осећај опрезности и наглим скоком покушао је да је скине са дрвета што му је и пошло за руком. Али при паду на земљу упао је у вешто постављену клопку. Краљ Курампоа најзад је долијао.

Када су се ловац и остали људи појавили, он је скочио на њих као бесан да их разнесе својим оштрим зубима. Али снажне кљусе држале су његове обе задње ноге тако чврсто да чак ни његова снага ту није могла ништа учинити. Узалуд је покушавао да прегризе гвоздене кљусе па чак и своје задње ноге, ништа му није помогло. Крв му је текла из ногу и из уста. Најзад исцрпљен глађу, умором и губитком крви Страшни лобо је пао на земљу. Ипак, када су покушали да га вежу ласом нагло је скочио покушавајући последњи пут да поврати своју слободу. Видели да му ништа не помаже потпуно се предао својој судбини и више није обраћао пажњу на своје непријатеље.

Није хтео да прима ни храну ни воду. Непрестано је лежао на земљи са погледом који је лутао негде у даљини. Када је пао мрак заурлао је једном из све снаге вероватно очекујући одговор од своје сабраће. Али, одговора није било. Без слободе, без Бланке и својих пријатеља за Страшног лоба више није било живота. Ујутру су га нашли мртвог.

Вест о хватању страшног разбојника обрадовала је све фармере и каубоје. Људи су данима долазили да га виде. Били су пуни мржње али и дивљења у исто време.

НЕОБИЧАН ЈАСТОГ

Јастог, цењени деликатес са трпезе, изгледа данас исто као и пре сто милиона година. Низ анатомских обележја тог ружног и ћудљивог становника мора представља праве парадоксе у природи. Мозак јастога је велик као две главе чиоде, чула слуха и укуса налазе му се у штапалкама а зуби — у стомаку. Најзад, као врхунац необичне грађе, бубрези јастога смештени су испод зашићеног чела.

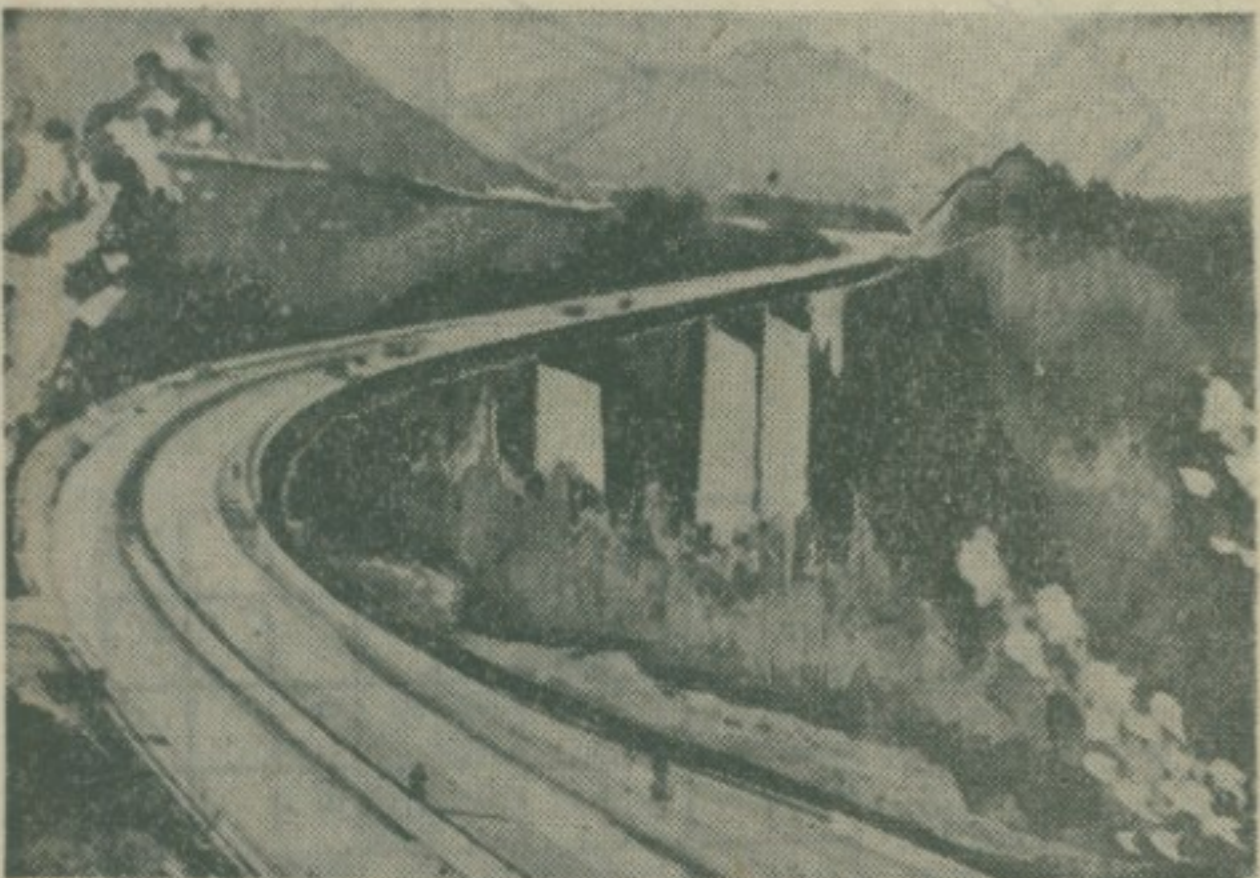
Јастог је једно од најкратковидних створења у природи и не воли светлост. Цео његов живот, трагање за храном и размножавање, одвија се у мраку. У накияду, јастог је наоружан двама танким антенама помоћу којих открива храну. Оне су с друге стране толико неосетљиве на бол да јастог и не осети када му их неко откине.

Штапалке јастога могу кад кад да порасту несразмерно. Један јастог кога су уловили француски рибари био је цео тежак 13 килограма — а саме штапалке су имале девет килограма. Он је могао да их покрене само у води те му је кретање по суви било немогуће.

Јастог има боју прилагођену околини у којој живи. Тако је норвешки јастог плавоцрн, бретонски тамноплав, а канадски мркоцрвен. Јастог се храни рибом, шкољкама, раковима и морским првима. Клешта су му врло опасна и прва брига рибара када га ухвати јесте да му пресеку живе које их покрену. У току огорчених двобоја које воде између себе јастози често један другом одсеку штапалке. Срећом, изгубљене штапалке, као и други откинути делови тела, поново нарасту.

Ако има среће јастог може да доживи старост од 50 година па чак и више. У петог години он је дугачак само 25 сантиметара али је у стању да нарасте преко пола метра. Последњих година број јастога у свету нагло опада јер их прекомерно лове. Да би обезбедили њихово размножавање и растење Французи су, на пример, на својим обалама одредили више појасева дугачких по пет километара на којима је забрањен лов на јастога.

МОСТ КОЈИ СЕ КЛАТИ

Бетонски мост чији коловоз премошћује дубоку долину Сид недалеко од Инсбурга у Аустријском Тиролу је ремек-дело које многи архитекти знају симфонијом људске маште и надахнућа. Он везује Аустрију и Италију.

Мост се на неким местима уздиже на висини од 190 метара изнад долине и представља највишу конструкцију на стубовима на свету. Дужина моста износи 850 метара. Мада ветар у тим брдским крајевима често дува брзином од 130 километара на час он не смета аутомобилима захваљујући нарочитој челичној оградни обложеној пластичним плочама.

Мост је изграђен на основу 600 планова и 1.100 страница

прорачуна. Темељи различитог типа примењени су код пет армиранобетонских стубова на којима почива мост. Занимљиво је да овај необичан мост „дише“ и креће се под утицајем сунца и лошег времена. Његови стубови попут клатна циновог сата осцилирају. При врху стубови се померају до пет сантиметара за 24 сата. То кретање се врши под утицајем сунчевих зракова. Увече се стубови враћају у првобитан положај. Због ширења и скупљања моста на два његова краја постављене су покретне плоче на челичним точкићима. Када температура расте, мост се шири, а кад опада — он се скупља.

»ТАМАН« ОДГОВОР О СВЕТЛОСНОЈ ГОДИНИ

У једној школи у Минхену учитељ је поставио питање шта је то светлосна година. У ери освајања васионе, када популарна наука пружа многа објаш-

њења о астрономији, јавно се један ученик са оваквим одговором: „Светлосна година је рачун за струју који обухвата 365 дана“.

ВИЛИН КОЊИЦ О ПАСА И РАЗБОЈНИК

Сигурно сте и сами за време топлих и сунчаних дана кад год посматрали вилиног коњица како лако и елегантно лети изнад пута, воде или цветне ливаде. Ови на изглед нежни инсекти, слични лептиру, са провидним крилима, пресецају ваздух као једрилице. Али то само тако изгледа. Вилини коњици су опасни разбојници, који у лету лове свој плен: муве пецкаре, зунзаре, коњске муве, чак и обаде, пчеле и др. Оно што је соко међу птицама, каже Брем, то је вилин коњиц међу инсектима. Они у лету раскидају и једу свој плен. Апетит им је невазистан. Свака два часа вилин коњиц поједе два пута толико хране колико је сам тежак. У журби му падају парчад плена на земљу, али он не мари за то, већ само даље лови и лови. Чак и кад је ухваћен и причвршћен иглом за даску, вилин коњиц ће поку-

шати да ухвати муву која му се нађе у близини.

За свој разбојнички занат вилин коњиц је добар, наоружан: глава му је велика, округла, ројната, са јаким клештима којима хвата свој плен. Својим великим очима, састављеним од 30.000 плочица он види на све стране.

Код нас има више врста вилиних коњица, неки су од њих чак и врло лепо. Најобичнији је велики вилински коњиц са стаклестим крилима. Сви вилински коњици полажу јаја у воду. Ларве им такође живе разбојничким животом.

Блиски сродници вилинских коњица су водени цветови. И ларве ових инсеката су грабљивице, али лептирови који се из њих развијају уопште не узимају храну за време свог кратког живота, који се траје више од дан-два.

КЛАЈТОН ХАТН БРИНЕ О ВАМА

Хатн је измислио још нешто. Све особе, а нарочито обавештајци носили су у пертлама од ципела веома танку, али висококвалитетну унутренју жицу, која је представљала скривену тестерницу за резање затворских решетака, лацаца и лисица на рукама.

Један од фантастичних Хатнових изума намењен обавештајцима и пилотима, била је и ваздушна пушка. По свом облику она је потпуно личила на пенкало и могла се носити у спољњем џепу. Међутим, у одређеној ситуацији, перо је представљало опасно оружје. Довољно је било повући држак за џеп и компримирати ваздух у пенкалу, а затим као муницију употребити грамофонску иглу. У току рата за-

Британски пилот Клајтон Хатн у току читавог рата помагао је заробљеницима, обореним пилотима и обавештајцима да нађу пут у слободу. Његова девиза је била: свако мора покушати бекство из фашистичког логора и затвора

била тако скројена да је представљала цивилно одело, што је умногоме олакшавало бекство из логора или затвора. За један минут одело се могло преокренути и уместо војника, пилот или обавештајца је био цивилно лице, које се на тај начин лакше пробијало кроз окупационе зоне. Официрске чизме су биле тако подешене да су се с малим преправкама могле брзо претворити у плитке ципеле.

СПАСАНОСНИ „МАРК IV“

Опрема и оружје нису били једини изуми довитљивог Хатна. Када му је једнога дана Џони Евенс, један од оних ратних заробљеника који су успели да побегну, испричао какве је муке све трпео због недостатка хране и воде приликом бекства, Хатн се одмах дао на посао. Узео је кутију од цигарета и започео дачноноћне припреме за добијање концентрата хране, који би могао да одржи људски организам неколико дана напорног марша. Јер, заробљеници и оборени пилоти често су били принуђени да у бекству закупају на врата неке фарме и затраже храну и воду а то је био крај њихове слободе, јер би у највише случајева били одмах пријављени.

Пакет хране и воде назван „Марк IV“ био је тако усавршен да су га америчка и британска армија одмах усво-

јиле. Био је то пластични пакет који је могао да стане у кутију од цигарета. Хатн је при том водио праву битку за сваки кубни милиметар простора да би садржину пакета учинио разноврснијом. Успео је да направи млини, пакет хране у коме је било 24 слатких млечних таблета, једна жвакаћа гума, комад чоколаде, пакетнић шибца, десет таблета за пречишћавање загађене воде и претварање у питку,

ПЕНКАЛО, ХАТНОВА ВАЗДУШНА ПУШКА, МУНИЦИЈА — ГРАМОФОНСКА ИГЛА

неколико таблета концентрисане мешале хране, мале Немачке и Француске, флашица воде и флашица млека. На грлићу за отварање пакета на лавици су се уграђени сат и компас, који су се могли употребити без отварања пакета.

Фирма прехранбених производа у Хелсеку произвела је неколико милиона оваквих Хатнових пакетина хране, који су убрзо били прогурани у заробљеничке логоре и подељени војницима и официрима као саставни део ратне опреме.

Стваралачки дух бившег пилота Клајтона Хатна није

мировао све до последњег дана рата. Захваљујући њему спасени су многи заробљеници и обавештајци из фашистичких логора и затвора. Хатн је радио у највећој тајности и целог рата је остао анониман. Ни они који су помоћу његових изума дочекали слободу пре завршетка рата или пре смрти, нису знали да је Клајтон Хатн бринуо о њима. Тек кад је Хатн, доста година после завршетка рата, објавио своју књигу сазнали су коме дугују захваљност.

И УНИФОРМА И ЦИВИЛНО ОДЕЛО У ИСТО ВРЕМЕ. ОДЕТА НАМЕЊЕНА ПИЛОТИМА И ОБАВЕШТАЈЦИМА У БЕКСТВУ

Хатнове изванредне способности убрзо су приметили људи из Интелигенс сервиса. Његова минијатурна радио-станица смештена у шаховској табли била је изванредно камуфлирана. Заједно са фигуром, које су представљале разне делове радио-станице па и сам извор за напајање електричном енергијом, са шаховске табле се за време игре могла емитовати порука. Померање фигура по табли било је у ствари припремање кључа шифре и увод за рад радио-станице. Овим Хатновим изумом врло често су се користили британски агенти у окупираној Европи као и обавештајци француског Покрета отпора. Касније су, по Хатновом упутству, овакве мини-радио станице биле прављене и у заробљеничким логорима.

МИНИ ОРУЖЈЕ ЗА ОБАВЕШТАЈЦЕ

За осматрање околности из затвора и иза логорских жица Хатн је конструисао минијатурни доглед уграђен у обичну мушкету. Могла се држати у устима, а када би затрбало, чисти и јасни ликови и пејзаж видели су се на неколико стотина метара.

За све оне који су могли доћи у ситуацију да буду зат-

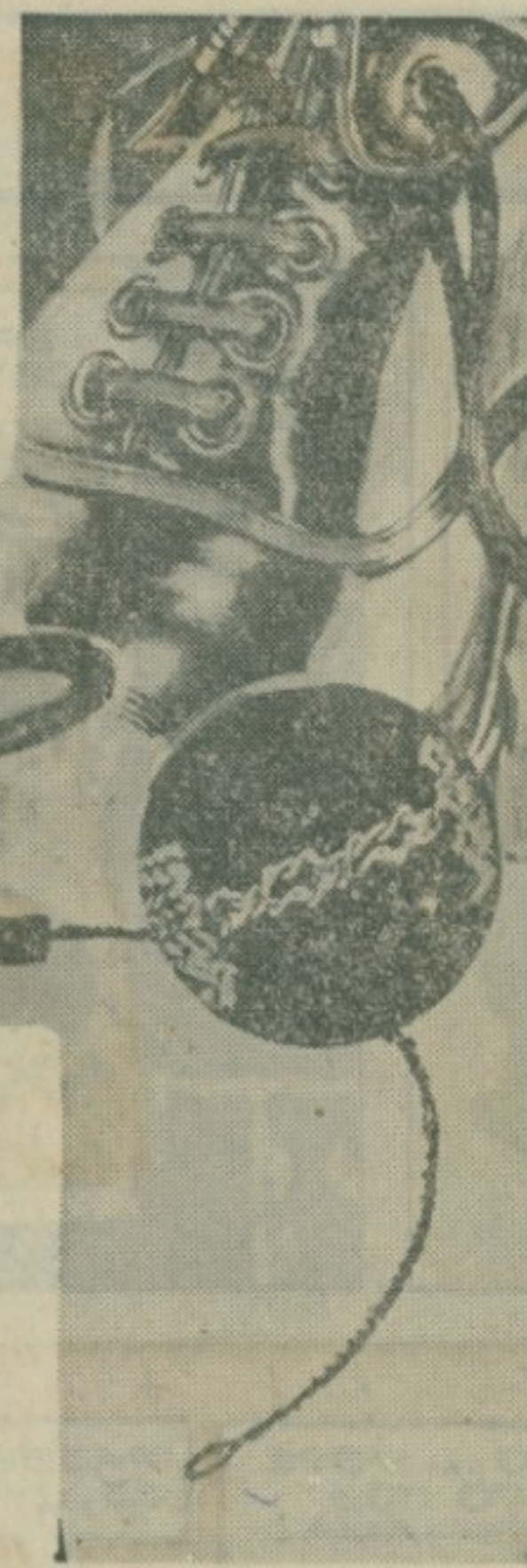
вореници и заробљеници, beleжено је неколико десетина случајева одбране оваквом ваздушном пушком, а неки полицајци Абвера и Гестапоа добили су трајна оштећења по лицу и очима.

Хатнови изуми на војничкој одећи и обући имали су великог успеха и у заробљенич-

ПЕРТЛА НА ЦИПЕЛИ СКРИВАЛА ЈЕ ТАЈНУ ЧЕЛИЧНУ ТЕСТЕРНИЦУ ЗА СЕЧЕЊЕ ЗАТВОРСКИХ РЕШЕТАКА

ким логорима и приликом истравања савезничких агената ваздушним путем. Тако је само у Француској и Белгији било спасено стотинак савезничких агената који су се падобраном спустили и били заробљени и упућени у заробљеничке логоре. Њихова униформа је с унутрашње стране

РАТНО ЛУКАВСТВО

Варошица Крајшлем у јужној Немачкој може да захвали свој опстанак једном лукавству и — дебљини жене заповедника града.

Пре отприлике шест векова у расцепаној Немачкој био је прави хаос, владало је право јачега. Вароши су разговале између себе, пљачкале једна другу а често и спаљивале до земље. Тако је и Крајшлем имао несрећу да буде опкољен. Међутим, његови храбри становни-

ци јуначки су одбили све нападе. Кад је нападач увидео да слом ништа не може учинити, решио је да предају изнуди глађу. Варош је била тако добро опкољена да нико није могао ни ући ни изаћи из ње, била је осуђена да умре од глади. Стање је из дана у дан постајало све теже. Чули су се све бројнији гласови да се варош преда и по ред тога што је то злет значило смрт. Али можда је и то боље него

страшно полагано умирање од глади. На крају је заповедник града затражио да му даду само пет дана обећавајући да ће за то време успети да ватера опкољиваче да се повуку. После извесног неслагања, распри и колебања то је и добио.

И шта је урадио заповедник града? Наредно је да се донесу сва преостала храна и пиво и почео да кљука своју жену, тешку пре опсаде 150 кг а сада нешто сла-

бију. Већ после два дана она је повратила своје пређашње килограме. Заповедникова жена по чела је да се појављује три пута дневно на бедемима тврђаве пркосећи нападачима. Поверљавши да град или има огромне резерве хране или их на неки начин добија — када има тако дебеле жене, — нападач је прекинуо опсаду и повукао се.

јак женска војска да је држала у страху суседна племена.

Државом је владала царица. Она је имала наоружану гарду која се састојала искључиво од жена. Војсковође, официри и други војни и цивилни службеници у тој чудној држави биле су жене. Непосредно царици била је потчињена женска коњица. У историји Дахомеја најпознатије царице биле су Мпонгве и Сан-Тото. О њиховој лепоти, јунаштву и одважности створене су многе легенде.

Мушкарци у тој држави нису имали никаквих права, нису учествовали у ратовима нити су носили оружје. По казивању Ибн Батуте, главно занимање мушкараца била је земљорадња и обављање тешких физичких послова.

У 15. веку ова држава престала је да постоји, али се женска војска сачувала још извесно време. Године 1893. руски војно-књажевни часопис „Извијач“ објавио је да у Дахомеју постоји краљевска гарда састављена искључиво од жена које се тамо називају амазонкама. Било их је око 1500 а смештене су биле у граду Абомеју, у краљевском дворцу. За време експедиција ове жене сачиња-

вале су владареву пратњу а ступале су у борбу само по његовом наређењу. Наоружане су биле пушкама и јатаганима, бориле су се храбро и пожртвовано.

Последње борбе у којима су учествовале амазонке у Дахомеју, биле су борбе против европских колонизатора, приликом одбране престонице града Абомеја. Борба је вођена од 13. марта до 15. септембра 1892. године. Колонизатори су заузели град, опљачкали га и запалили. Године 1893. Дахомеј је постао колонија, а 1960. стекао је независност.

Прекидач на букви

Да би привукли што више туриста, градски они једног канадског насеља одлучили су да електрифицирају обличу шуму. Тамо се сада може наћи утикачка кутија на сваком стотом дрвету. То омогућава туристима да искористе електричне спаваће душек, апарате за бријање и друге уређаје који раде на струју.

Десте
ли вет
гучи

да...

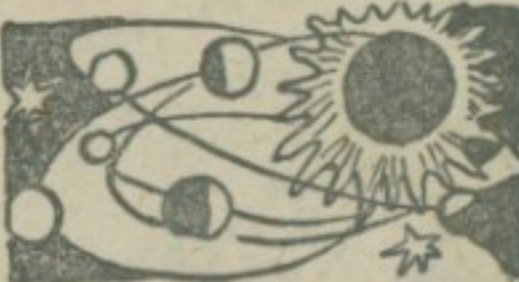
...најскупља аматерска фото-камера произведена је шведске фирме Хаселбад: са читавим

прибором стаје око 6 милиона старих динара...

...у Њујорку су се појавиле у трговинама машине за прање које аутоматски окупају, обришу и ишчеткају — пса.

...поред планета око Сунца се окреће још

1600 планетоида и око 200 комета.

...као и човек и пас теже подноси неспавање него глад. Осуђен на дуго неспавање угинуће, и то брже но да му је ускраћена храна.

...змије су једине животиње које не могу да оболе од запаљења оба

плућна крила. Оне, наиме, имају плућа која ни су подељена.

...на Цејлону се и данас редовно одржавају грађанинска такмичења у пузању уз право и глатко дрво. Најспретнији такмичари успевају да се за 10 секунда успуку 30 метара високо.

ЏОНИ ХАЗАРД

ФРЕНК РОБИН

